

Euroopan ympäristökeskuksen strategia 2009–2013

Monivuotinen työohjelma

Kannen suunnittelu: EYK
Ulkoasu: EYK

Oikeudellinen huomautus

Tämän julkaisun sisältö ei välttämättä heijasta Euroopan komission tai muiden Euroopan yhteisön toimielinten virallisia näkemyksiä. Euroopan ympäristökeskus tai sen puolesta toimiva henkilö tai yritys ei ole vastuussa tämän asiakirjan sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Tekijänoikeusilmoitus

© EYK, Kööpenhamina, 2009

Ellei toisin määrätä, tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Tietoa Euroopan unionista on saatavissa kattavasti Internetistä. Siihen voi tutustua Europa-palvelimen kautta (www.europa.eu).

Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, 2009

ISBN 978-92-9213-025-1

DOI 10.2800/18192

Ympäristönäkökohdat huomioon ottava tuotanto

Tämän julkaisun painamisessa on noudatettu erittäin tiukkoja ympäristönormeja.

Painopaikka: Schultz Grafisk

— Ympäristösertifikaatti: ISO 14001

— IQNet — The International Certification Network DS/EN ISO 14001:2004

— Laatusertifikaatti: ISO 9001: 2000

— EMAS-rekisteröinti: Lisenssi nro DK — 000235

— Pohjoismaisen ympäristömerkin Joutsenmerkin vaatimukset täyttävä painotuote, lupa nro 541 176

Paperi

RePrint — 90 gsm.

CyclusOffset — 250 gsm.

Käytetyt paperilaadut ovat uusiopaperia, ja niille on myönnetty pohjoismainen Joutsenmerkki.

Painettu Tanskassa

Euroopan ympäristökeskus
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Tanska
Puh. +45 33 36 71 00
Faksi +45 33 36 71 99
Internet: eea.europa.eu
Tiedustelut: eea.europa.eu/enquiries

Euroopan ympäristökeskuksen strategia 2009–2013

Monivuotinen työohjelma

Euroopan ympäristökeskus lyhyesti

Euroopan ympäristökeskus (EYK) on Euroopan yhteisön julkinen elin, joka tarjoaa puolueetonta, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa ympäristöstä. EYK:n tehtävänä on varmistaa, että päätöksentekijät ja suuri yleisö ovat perillä ympäristön tilasta ja tulevaisuudennäkymistä. Lisäksi EYK tarjoaa Euroopan yhteisölle ja jäsenvaltioille välttämätöntä riippumatonta tieteellistä osaamista ja teknistä tukea ympäristön suojelemiseksi ja parantamiseksi perustamissopimuksessa sekä ympäristöä ja kestävä kehitystä koskevissa yhteisön toimintaohjelmissa määritellyllä tavalla. EYK toimii yhdessä kumppaniensa, ministeriöiden ja valtiollisten virastojen, kansainvälisten neuvottelukuntien ja YK:n elinten, tiedeyhteisön, yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan kanssa.

EYK laatii kattavia yhdenmukaisia sektori- ja teemakohtaisia ympäristöarvioita. Näihin kuuluvat viisivuotinen ympäristön tilaa ja näkymiä koskeva raportti, teema- ja sektorikohtaiset arviot sekä poliittisten toimenpiteiden tehokkuuden analysointi, tulevaisuudentutkimus ja globalisaation vaikutukset Euroopan ympäristöön ja resursseihin. EYK on tärkeässä roolissa ympäristötiedon ja -indikaattorien lähteenä ja ylläpitäjänä sekä keskeisenä ympäristöosaamisen ja tietopalvelujen tarjoajana.

Euroopan ympäristökeskus (EYK) ja Euroopan ympäristön tieto- ja seurantaverkosto (Eionet) perustettiin 7. toukokuuta 1990 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1210/90. Asetusta on sittemmin muutettu 29. huhtikuuta 1999 annetulla asetuksella (EY) N:o 933/1999 ja 22. heinäkuuta 2003 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1641/2003. Päätös EYK:n sijoittamisesta Kööpenhaminaan tehtiin vuonna 1993, ja keskuksen toiminta alkoi vuonna 1994. Perustamisasetuksessa säädetään EYK:n tehtävistä (2 artikla) ja keskeisistä toiminta-alueista (3 artikla). Niitä käsitellään keskuksen monivuotisissa ja vuotuisissa työohjelmissa.

EYK:n strategia 2009–2013 on keskuksen neljäs monivuotinen työohjelma. EYK:n johtokunta hyväksyi sen kirjallisessa menettelyssä 26. marraskuuta 2008 pitämänsä kokouksen jälkeen.

Visio

Tulla tunnustetuksi maailman johtavana ajankohtaisia, asiaankuuluvia ja helposti saatavia tietoja, tietämystä ja arvioita Euroopan ympäristöstä tarjoavana elimenä.

EYK:n johtokunnan puheenjohtaja

Karsten Sach, FT.

Haluan johtokunnan puolesta kiittää tehtävänsä nyt jättävää Lars-Erik Liljelundia sitoutuneesta ja tehokkaasta työstä johtokunnan puheenjohtajana. Ympäristöpolitiikan kysymyksistä on tullut viime vuosina entistä keskeisimpiä poliittisia tavoitteita. Tämä on vankka osoitus EYK:n työn vaikutuksesta ja sen entistä merkittävämmästä panoksesta.

Ympäristökeskuksen edellytykset kehittää asemaansa riippumattoman ja varmistetun ympäristötiedon tarjoajana ovat hyvät. Seuraavia viittä vuotta ajatellen haluaisin korostaa joitakin EYK:n strategisista kysymyksistä.

Uusi strategia tukee jatkossakin EU:n ympäristöalan toimintaohjelmien tavoitteita. Näin ollen ilmastonmuutos, luonto ja biologinen monimuotoisuus, ympäristö ja terveys sekä luonnonvarat ja jäteasiat säilyvät EYK:n työn keskeisinä osa-alueina. Uudessa strategiassa kehitetään edelleen myös yhteistä ympäristötietojärjestelmää (Shared Environmental Information System, SEIS).

Yhdennetyt ympäristöarvioinnit ja uudenlainen, ennakoiva ajattelu varsinkin ekosysteemipalvelujen, ekotehokkuuden ja uusien teknologioiden ja innovaatioiden alalla muokkaavat Euroopan ympäristöpolitiikkaa voimakkaasti lähivuosina. Hyvin suunnitellut ympäristötoimet ovat välttämättömiä ja myönteisiä yhteiskuntamme ja taloutemme kannalta.

EYK toimii vastakin tiiviissä yhteistyössä naapurivaltioiden kanssa erityisesti Länsi-Balkanin alueella. Sen lisäksi, että varhainen ja tiivis yhteistyö parantaa ympäristötietojen laatua ja kattavuutta, sillä on näissä maissa tärkeä merkitys ympäristön vakauttajana.

Vuonna 2007 julkaistu Belgradin raporttina tunnettu EYK:n raportti *Euroopan ympäristö – neljäs arviointi* tarjoaa ympäristöpolitiikan kannalta merkityksellistä, ajankohtaista ja luotettavaa tietoa ympäristön ja yhteiskunnan välisestä vuorovaikutuksesta koko Euroopassa 56 valtion yhteistyön pohjalta. Raportista käy ilmi, että ympäristöpolitiikan onnistunut toteuttaminen edellyttää sitoutumista kaikkien toimijoiden kanssa sekä globaalilla että alueellisella tasolla.

Kansalaiset, ympäristötoimista päättäjät, tiedeyhteisö ja poliitikot hyötyvät Euroopan ympäristökeskuksen työstä, ja tämä suuntaus vain vahvistuu tulevaisuudessa. Ilmastonmuutos, biologisen monimuotoisuuden häviäminen sekä ilman ja veden laatu herättävät vilkasta keskustelua.

Uskon, että tämän kehityksen jatkuminen edellyttää tulevaisuuteen suuntautunutta Euroopan ympäristökeskusta, joka tarjoaa tulevan viisivuotiskauden aikana innovatiivista, ajankohtaista, merkittävää ja vankkaa tietoa.

EYK:n tieteellisen komitean puheenjohtaja

Professori László Somlyódy

Euroopan ympäristökeskuksen tukena on sen perustamisesta lähtien toiminut riippumaton tieteellinen komitea. Komitean jäsenistö koostuu merkittävistä ympäristötieteilijöistä, joiden osaaminen kattaa laajalti eri osa-alueet ja muodostaa ympäristökeskuksen tuotteiden tieteellisen perustan. Ympäristökeskus käsittelee monenlaisia ympäristöasioita ja seuraa tarkasti uusia suuntauksia. Sen tärkeänä tehtävänä on myös varmistaa asianmukainen yhteys tieteellisellä ja poliittisella kentällä käytävien keskustelujen välillä.

Tieteellinen komitea ottaa myönteisesti vastaan EYK:n uuden monivuotisen työohjelman kaudelle 2009–2013. Tässä kattavassa ja tasapainoisessa asiakirjassa käsitellään luonnon, fysiikan, biologian, kemian ja teknologian alueiden ohella myös poliittisia vaikutuksia, taloudellisia tekijöitä ja sosiologisia rajoitteita. Ohjelma perustuu keskeisesti monitieteelliseen lähestymistapaan, jonka mukaisesti kaudella käsitellään useita monialaisia teemoja ja EYK tekee yhdenmukaisia ympäristöarvioita.

Keskuksen tuottamat ympäristön tilaa käsittelevät viisivuotisaraportit ja koko Euroopan laajuiset arvioinnit ovat auttaneet hahmottelemaan tutkimuksen puiteohjelmien prioriteetit. Uskon tältä osin, että tieteellisen komitean rooli vahvistuu sen oman alaan kuuluvien tutkimuslinjausten ja esimerkiksi bio- ja nanoteknologian kaltaisten uusien teknisten aiheiden tutkimuslinjausten muotoilemisessa.

Muodostamalla entistä kokonaisvaltaisemman lähestymistavan ympäristö-, talous-, sosiaali- ja teknologiakysymyksiin tieteellinen komitea luo omalta osaltaan yhteyksiä ja pitää yllä vuoropuhelua sekä akateemisen maailman ja tutkimuskumppaneiden että kansalaisjärjestöjen, elinkeinoelämän ja kansalaisten kanssa.

Euroopan ympäristökeskuksen toimintaympäristö kehittyy nopeasti. Siksi on tärkeää tarttua uuden kehityksen tarjoamiin mahdollisuuksiin, kuten ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuiseen seurantajärjestelmään (Global Monitoring for Environment and Security, GMES) ja muihin suuren mittakaavan seuranta-aloitteisiin. Ne todennäköisesti muuttavat perin pohjin tapaa, jolla tietoa, informaatiota ja indikaattoreita tarjotaan.

On erityisen tärkeää, että myös vuosina 2009–2013 ympäristökeskus selvittää tieteellisen komitean jäsenten tukemana uusia esiin tulevia kysymyksiä tulevan tutkimussuunnittelua varten, tunnistaa tieteen puutteita ja ennakoii ympäristötutkimusta sekä Euroopan että jäsenvaltioiden tasolla, sillä nämä seikat voivat vaikuttaa myös niihin erilaisiin ympäristöhaasteisiin, joita Eurooppa nyt kohtaa.

EYK:n tieteellisen komitean uudeksi puheenjohtajaksi valittiin vastikään Detlef Sprinz, FT.

Keskuksen johtaja

Professori Jacqueline McGlade

Tässä Euroopan ympäristökeskuksen strategiassa esitellään keskuksen suunnitelmat seuraavaksi viideksi vuodeksi. Strategia muotoutuu nykyisten ja tulevien tietotarpeiden pohjalta, ja yleisenä painotuksena siinä on kerättävien ympäristötietojen huomattavasti laajempi käyttö. Virtaviivaistamme toimintaamme, luomme uusia toimintatapoja ja kehitämme uusia menetelmiä tavoitteena sulauttaa ympäristöajattelu osaksi taloudellista ja yhteiskunnallista päätöksentekoa.

Uusia tapoja ympäristötietojen tulkintaan

Valtaosa luonnosta on yhteistä hyvää, joka kuuluu kaikille – niin myös siitä huolehtiminen. Arvostaaksemme luonnon tarjoamia etuja on löydettävä tavat maksaa oikea hinta niiden suojelemisesta ja säilyttämisestä. Euroopan ympäristökeskuksessa kootaan virallisten tilastojen vastineeksi ekosysteemipalveluja ja ympäristövaroja koskevia tilastoja, jotta niitä voidaan verrata talouden perinteisiin varoihin. Samalla vahvistamme menetelmälliset perusteet kansainväliselle sopimukselle ympäristötilinpidosta ja laadimme arvion Euroopan ekosysteemeistä ja palveluista (Eureca 2012). Tulevaisuudessa pystymme osoittamaan, miten yritykset ja valtiot voivat sisällyttää ekosysteemipalvelut toimintaansa maailmantalouden rakenteiden uudistamiseksi.

Uusia tapoja käyttää ympäristötietoa

Ihmiset tarvitsevat ajantasaista tietoa omasta ympäristöstään. Esimerkiksi suurille otsoni- ja hiukkaspitoisuuksille altistuvien ihmisten määrä

kasvaa koko ajan taajamien laajenemisen myötä. Otsonitietoja voi nyt tarkastella lähes reaaliaikaisesti EYK:n otsonisivustolla, jota esitellään parhaillaan lääkäreille ja sairaaloille, jotta nämä voivat kehittää varoitussjärjestelmiä riskiryhmiä varten. EYK tarjoaa verkossa ilmanlaatutietoja, jotka perustuvat maan pinnalla sijaitseviin seuranta-asemiin ja GMES-ohjelman kaukokartoitushavaintoihin. Niiden ansiosta terveydenhuoltoalalla voidaan saada parempi käsitys ympäristölähtöisistä hengityselinsairauksista.

Uusia keinoja tunnistaa kehitymässä olevia ympäristöongelmia

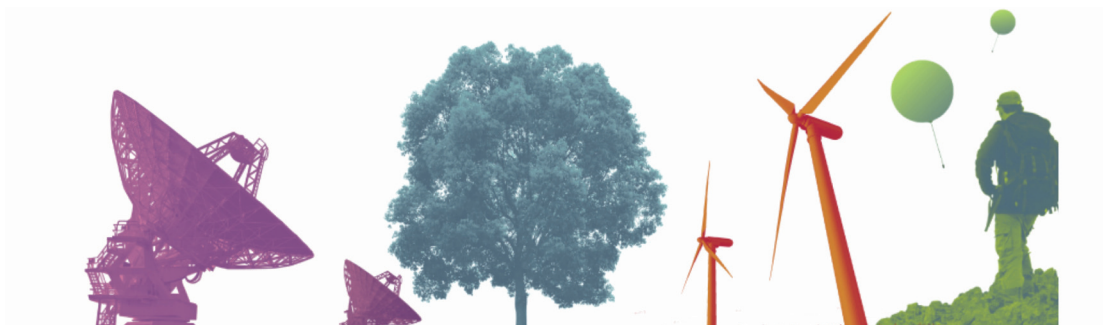
On erittäin tärkeää osata ennakoida, minkälaisia tietoja poliittiset päättäjät, elinkeinoelämä ja kansalaiset tarvitsevat tulevien päätösten pohjaksi. Muodoltaan uudistunut julkaisumme *Signals* tuo valokeilaan kysymyksiä, joiden me uskomme vaikuttavan merkittävästi tulevien vuosien poliittiseen päätöksentekoon. Yleistä kysyntää ennakoiden EYK on perehtynyt muun muassa maatalousperäisiin polttoaineisiin, energiatukiin, ekosysteemipalvelujen arviointiin ja sähkömagneettiseen säteilyyn. Toimintamme perustuu ennalta varautumisen periaatteeseen, näytön arviointiin, päätöksentekoon eriasteisissa epävarmuustilanteissa ja päätöksenteon tukimallien ja skenaarioiden käyttöön. Seuraavien viiden vuoden aikana kehitämme yksinkertaisen laskentamallin, joka ennakoii nykyisten ja tulevien sosiaalisten ja taloudellisten tekijöiden mahdollisia ympäristövaikutuksia.

Uusia työtapoja

Samalla kun yhä useammat kansalaiset ovat vakuuttuneet ympäristön merkityksestä heidän omalle elämälleen, luotettavan paikallisen tiedon kysyntä on kasvanut valtavasti. Tiedon tarjoaminen EYK:n verkostojen välityksellä on ollut ainutlaatuinen ja myönteinen kokemus. Alan uusimpien tekniikoiden ja ohjelmistojen ansiosta olemme voineet hyödyntää seurannan ja havainnoinnin uusia tieteellisiä saavutuksia. Olemme vastikään todenneet, että kansalaishavainnoijilla, erityisesti syrjäseuduilla asuvilla taikka elämäntapansa tai työnsä takia lähellä luontoa elävillä ihmisillä on tärkeää sanottavaa. Pohjoisnavan kaltaisilla alueilla toimittaessa usein juuri alkuperäisväestö havaitsee muutokset nopeammin kuin edistyskellisetkään näytteenotto-ohjelmat. Näiden tietolähteiden yhdistäminen viralliseen arviointi- ja analyysitietoon on vastaisuudessa hyvin tärkeää. EYK on laajentanut ja vahvistanut seurannan ja tiedonkeruun

verkostojaan ja lähteitään maailmanlaajuisen kansalaisten ympäristönseurantajärjestelmän avulla. Tulevien viiden vuoden aikana otamme käyttöön uuden apuvälineen, yhteisen

ympäristötietojärjestelmän SEIS. Näin voimme tuottaa monenlaisia ympäristönseurantapalveluja mittakaavassa, joka vaihtelee maailmanlaajuisesta aivan paikalliseen.

Päämäärämme

Valtaosa eurooppalaisista on nykyään yhtä mieltä siitä, että ympäristö vaikuttaa merkittävästi elämänlaatuun ja että maailmanlaajuisilla trendeillä on tässä tärkeä osa. Ihmiset haluavat, että ympäristö otetaan taloudellisten ja sosiaalisten tarpeiden tavoin huomioon tehtäessä päätöksiä liikenteestä, energiasta, asumisesta, maataloudesta, kalastuksesta, elintarvikkeista ja terveydestä. Myös yritykset pyrkivät lisäämään innovointia ja ympäristötehokkuutta saavuttaakseen yhä tiukemmat ympäristövaatimukset ja säilyttääkseen taloudellisen kilpailukykyensä.

Kuluneiden 30 vuoden aikana päästöjen määrä ilmakehään on vähentynyt Euroopassa merkittävästi, otsonikerrosta vahingoittavien kemikaalien tuotantoa on leikattu 95 prosenttia ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi on tehty yleissopimus ja perustettu innovatiivinen hiilidioksidipäästöjen kauppa- ja hyvitysjärjestelmä. Eläin- ja kasvilajeja on suojeltu, makean veden ja rannikkoalueiden veden laatu on parantunut, ja kaikilla on mahdollisuus saada juomakelpoista vettä. Monet näistä parannuksista ovat yhteisön ympäristösäännösten täytäntöönpanon ansiota.

Toisaalta kansalaiset ovat yhä huolissaan ilmastonmuutoksesta, ilman laadusta, jätteiden käsittelystä ja kemikaalien vaikutuksista. Kansalaiset pohtivat, mitä ympäristölle tapahtuu ja miten muutokset vaikuttavat heihin itseensä ja tuleviin sukupolviin.

EYK:n päämääränä on tuoda Euroopan päätöksentekijöiden ja kansalaisten saataville ajankohtaista ja tarkoituksenmukaista tietoa, joka muodostaa vankan perustan ympäristöpolitiikalle, auttaa vastaamaan arkielämän ympäristökysymyksiin sekä varmistaa ympäristöajattelun ja -kasvatuksen sisällyttäminen päätöksentekoon.

Seuraavien viiden vuoden aikana aiomme päästä tähän tavoitteeseen

- tukemalla edelleen Euroopan ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa Euroopan ympäristöä analysoimalla ja arvioimalla
- varmistamalla jatkuvan pääsyn laadukkaaseen ympäristöä koskevaan tietoon, informaatioon ja palveluihin
- tuottamalla yhdenmetyjä ympäristöarvioita ja tulevaisuudentutkimuksia Euroopasta yhä kansainvälisemmässä ympäristössä
- reagoimalla kriittisiin ympäristöalan painopistealueisiin sitä mukaa kuin niitä otetaan poliittiseen käsittelyyn
- tehostamalla viestintää ja tiedonvälitystä päätöksentekijöille ja kansalaisille multimediumuotoisen, helppotajuisen ja monikielisen tiedotuksen avulla.

Strategiamme 2009–2013

Tieto ympäristön muuttumisesta ja ripeiden poliittisten toimien välttämättömyydestä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Se on puolestaan johtanut ympäristöaloitteiden ja -instituutioiden valtavaan kasvuun. Strategiamme tarkoituksena on vastata näihin muutoksiin siten, että keskitymme vahvistamaan ja parantamaan ympäristötiedon ajoitusta, alueellista erottelutarkkuutta ja laatua, luomaan tarvittaessa uusia tietolähteitä, edistämään tiedon integrointia yhteyksistä ekosysteemien ja merkittävien sosiaalis-taloudellisten kenttien välillä sekä parantamaan ympäristökasvatuksen laatua ja tehokkuutta Euroopassa.

EYK:n strategia 2009–2013 on neljäs monivuotinen työohjelma. Se perustuu vuosille 2004–2008 laaditun edellisen strategian onnistuneeseen toteutumiseen. Tämän strategian perustana olivat kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman painopistealueet, ja siinä vakiinnutettiin ympäristökeskuksen asema keskeisenä ympäristötiedon ja -osaamisen tuottajana Euroopassa.

Vuonna 2008 laaditussa EYK:n tehokkuusarvioinnissa todettiin, että ympäristökeskuksen toiminta sidosryhmien tarvitsemien tuotteiden ja palvelujen toimittajana on erittäin tehokasta ja että on vaikea kuvitella, miten puolueettomia ja luotettavia tietoja voitaisiin tarjota millään muulla eurooppalaisten organisaatioiden käytettävissä olevalla mekanismilla.

Vuoden 2008 arviointiin sisältyi myös painopistealueisiin ja tiedonlevitykseen liittyviä suosituksia. Ne on otettu huomioon määriteltäessä tulevia ensisijaisia tavoitteita ja hahmoteltaessa ympäristökeskuksen resursseja.

Uusi strategiamme perustuu kolmeen päätoimintaan:

- tuetaan EU:n ja kansainvälisen ympäristölainsäädännön ja erityisesti kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman mukaisia tietotarpeita
- tarjotaan lisää ajankohtaisia arvioita siitä, miten ja miksi ympäristö muuttuu ja ovatko ympäristöpoliittiset toimet olleet tehokkaita: muun muassa kuudes ympäristöä koskeva toimintaohjelma, EU:n kestävän kehityksen strategia ja muut asiaan liittyvillä aloilla toteutetut toimet
- kohennetaan ympäristötiedon ja -tietämyksen koordinoitua ja levittämistä kaikkialla Euroopassa.

Tässä strategia-asiakirjassa kuvataan EYK:n toimintaa neljällä eri alueella:

- ympäristöteemat
- monialaiset teemat
- yhdenmetyt ympäristöarviointi
- tietopalvelut ja viestintä.

Lisäksi EYK:n toimintoja käsitellään kahdella strategisella osa-alueella, jotka ovat hallinto ja hallintotapa.

Tavoitteet

Päätavoittemme 2009–2013

EYK:n päätavoitteena on tuottaa EU:n, koko Euroopan ja yksittäisiä alueita kattavia yhdenmukaisia ympäristötieto- ja ympäristöindikaattorien sarjoja, arviointeja ja temaattisia analyyseja vankaksi pohjaksi EU:n ja jäsenvaltioiden ympäristöpoliittisille päätöksille ja yhteistyölle ehdokasvaltioiden ja mahdollisten ehdokasvaltioiden sekä Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden kanssa.

Teemme jatkossakin tiivistä yhteistyötä Eionetin, yhteistyömaiden ja monenlaisten kumppani-instituutioiden kanssa, joita ovat esimerkiksi Euroopan komissio, ministeriöt ja valtioiden virastot, kansainväliset sopimukset ja YK:n elimet, tiede-, tekniikka- ja tutkimusyhteisöt sekä yksityissektori ja kansalaisyhteiskunta. Näin varmistamme, että tuottamamme tiedot ja analyysit ovat tärkeitä ja laadukkaita.

Strategisena tavoitteenamme on

- toimia keskeisenä vaikuttajana Euroopan ympäristöpolitiikan ja muiden alojen toimien kehittämisessä ja täytäntöönpanossa, erityisesti Euroopan komission ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa
- seurata EU:n ja EYK:n jäsenvaltioiden sekä ehdokasvaltioiden ja mahdollisten ehdokasvaltioiden ympäristöpolitiikan tehokkuutta
- tukea EU:n kestävä kehityksen strategian seuranta (tarjoamalla apua kestävä kehityksen indikaattoreita varten) keskittyen keskeisiin ympäristölähtöisiin kysymyksiin
- tehdä yhdenmukaisia ympäristöarviointeja ja analyyseja kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa ja EU:n kestävä kehityksen strategiassa, käsitellä ympäristöaiheita sekä tulevaisuus- ja varhaisvaroitustutkimuksia, jotka liittyvät yhteiskunnallisissa ja taloudellisissa rakenteissa tapahtuviin muutoksiin
- tarjota pääsy entistä säännöllisemmin päivitettäviin tietoihin ja mahdollisuuksien mukaan lähes reaaliaikaisiin tietoihin ympäristötiedon ajantasaisuuden kohentamiseksi yhteisen ympäristötietojärjestelmän ja ympäristötietokeskusten kautta
- ennakoida uusia ideoita ja ajatuksia, varsinkin ekosysteemipalvelujen, resurssien käytön ja kehittyvien teknologioiden ja innovaatioiden sekä käyttäytymismuutosten alalla
- kehittää uusia verkkopohjaisia palveluja ympäristökasvatuksen tarpeisiin
- auttaa varmistamaan tehokkaan viestinnän ja tietopalvelujen avulla, että ympäristöajattelu sisällytetään päätöksentekoon ja Euroopan kansalaisten jokapäiväiseen elämään.

Päätoimet

Päätoimemme vuosina 2009–2013

Vuonna 2009...

- käynnistämme tietopalvelut viiden ympäristötiedon keskuksen sektoreilla, jotka ovat ilmanlaatu, ilmastomuutos, biologinen monimuotoisuus, makea vesi (myös vesitaseindikaattorit WISE-järjestelmän ja YTK:n tiedoilla tulva- ja kuivuusriskistä) sekä meren- ja maankäyttö, ja selvitämme haavoittuvuuteen ja sopeutumiseen sekä suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja hallintaan liittyviä tietotarpeita
- perustamme EYK:ta tukevan infrastruktuurin yhteistä ympäristötietojärjestelmää (SEIS) ja eurooppalaista paikkatietoinfrastruktuuria (Inspire) varten parantamalla verkkopalveluja ja tietojen saatavuutta verkossa
- koordinoimme ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuisen seurantajärjestelmän (GMES) in situ -tietojen tarjontaa ja linkitämme tiedot maailmanlaajuiseen kaukokartoitusjärjestelmään (GEOSS)
- tuemme Itämeren makroalueen ympäristöarviointeja Ruotsin puheenjohtajakaudella
- tarjoamme keskeisiä analyyttistä tukea maailmanlaajuisesta Green New Deal -aloitetta ja Euroopan vähähiilisen talouden suunnittelua varten
- tuotamme kaksi EYK:n varhaisen varoituksen pääjulkaisua
- tuemme ilmastomuutoksesta käytäviä neuvotteluja Kööpenhaminassa pidettävää ilmastopöytäsohjeiden osapuolten konferenssia (UNFCCC COP15) varten
- raportoimme onnistumisesta biologisen monimuotoisuuden häviämisen estämisessä osana vuoden 2010 eurooppalaisten biologisen monimuotoisuuden indikaattoreiden virtaviivaistamisprosessia.

Vuonna 2010...

- laadimme Euroopan ympäristön tilaa ja näkyviä koskevan EYK:n toistuvan yhdenmisen ympäristöarvion, jossa keskitytään politiikan toiminnallisiin ja strategiaan painopistealueisiin myös ehdokasvaltioiden ja mahdollisten ehdokasvaltioiden osalta (kuudes ympäristöä koskeva toimintaohjelma ja EU:n kestävä kehityksen strategia), sekä ympäristötoimien tulostaulun
- teemme selvityksen siitä, miten EU voi toteuttaa sopimuksensa vähähiilisen ja vihreän talouden saavuttamisesta vuoteen 2050 mennessä
- tarjoamme yhdessä YTK:n kanssa jatkuvia selvityksiä maailmanlaajuisen ympäristön kriittisistä käännekohdista
- perustamme haavoittuvuutta ja sopeutumista valottavan kartoitus- ja tietopalvelun Euroopan suurkatastrofien hallintaa ja ehkäisyä varten

- tuemme Välimeren alueen arviointeja ja muita toimia Espanjan ja Belgian puheenjohtajakausilla.

Vuonna 2011...

- tuemme ympäristöraportointia osana Euroopan naapuruuspolitiikkaa
- saamme valmiiksi arvion ekosysteemipalveluille ja ihmisten hyvinvoinnille aiheutuvien vahinkojen torjuntakustannuksista suhteutettuna kustannuksiin, jotka aiheutuisivat torjuntatoimien toteuttamatta jättämisestä.

Vuonna 2012...

- laadimme arvioinnin Euroopan ekosysteemipalveluista (Eureca 2012)
- tuemme koko EU:n laajuista pinta- ja pohjavesiympäristöjen tilan arviointia WISE-järjestelmän avulla.

Vuonna 2013...

- tuemme kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ja EU:n kestävä kehityksen strategian ympäristötulosten arviointia.

Koko viisivuotiskaudella...

- ylläpidämme ja laajennamme EYK:n ympäristötietoverkkoa ja tietopalveluja Reportnet-infrastruktuurin ja EYK:n viiden ympäristötiedon keskuksen avulla
- teemme Eurostatin, YTK:n ja ympäristöasioiden pääosaston kanssa yhteistyötä, jossa keskitytään indikaattoreihin, virtaviivaistamiseen ja tietojen ajantasaisuuteen neljän ryhmän (EU:n ympäristöpääosasto, EYK, Eurostat, YTK) sopimuksen puitteissa
- pyrimme yhteistyössä tutkimuksen pääosaston ja EU:n rahoittamien tutkimushankkeiden kanssa hyödyntämään tulokset entistä tehokkaammin
- käynnistämme temaattisia arviointeja, varhaisvaroitustutkimuksia, strategisia tulevaisuus selvityksiä ja tietojen arviointeja, jotka liittyvät kehittyvien monimutkaisten, vakavien ympäristöhaasteiden edellyttämiin toimenpiteisiin
- tuemme Eurostatin kestävä kehityksen indikaattoreihin liittyvää työtä
- seuraamme, miten poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa edistytään, ympäristöpolitiikan ja siihen liittyvien politiikan alojen vaikuttavuutta sekä vastetta osoittavia indikaattoreita
- teemme säännöllisiä EYK:n tehokkuusarvioita
- laajennamme EYK:n viestintää kansalaisille, päätöksentekijöille ja asiantuntijoille sellaisen multimedianuotoisen, helppotajuisen ja monikielisen tiedotuksen avulla, jossa keskitytään erityisesti ilmastomuutokseen, biologiseen monimuotoisuuteen, ekosysteemeihin ja talouden ekologisen kestävyuden parantamiseen.

Verkosto ja hallintotapa

Euroopan ympäristökeskusta johtaa johtokunta, joka koostuu jäsenvaltioiden sekä Euroopan parlamentin ja komission edustajista. Puhemiehistöön kuuluvat johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä edustaja komission ja parlamentista. Jokaisella ympäristökeskuksen jäsenvaltiolla on oma jäsen johtokunnassa ja hänen tukena kansallinen tietokeskus sekä useita kansallisia asiantuntijalaitoksia ja yhteystahoja.

EYK:n tieteellinen komitea koostuu paitsi ympäristöalan myös sosiaalitieteiden ja muiden sektorien riippumattomista asiantuntijoista. Komitea antaa EYK:n henkilöstölle neuvoja ja lausuntoja eri aiheista.

Euroopan ympäristön tieto- ja -seurantaverkosto Eionet, johon kuuluu 39 jäsen- ja yhteistyövaltiota, muodostaa EYK:n ja sen jäsenvaltioiden ainutlaatuisen kumppanuuden. Sillä on keskeinen asema EYK:n verkostoitumisessa. Kaikkiaan Eionetissä on mukana lähes 400 henkeä.

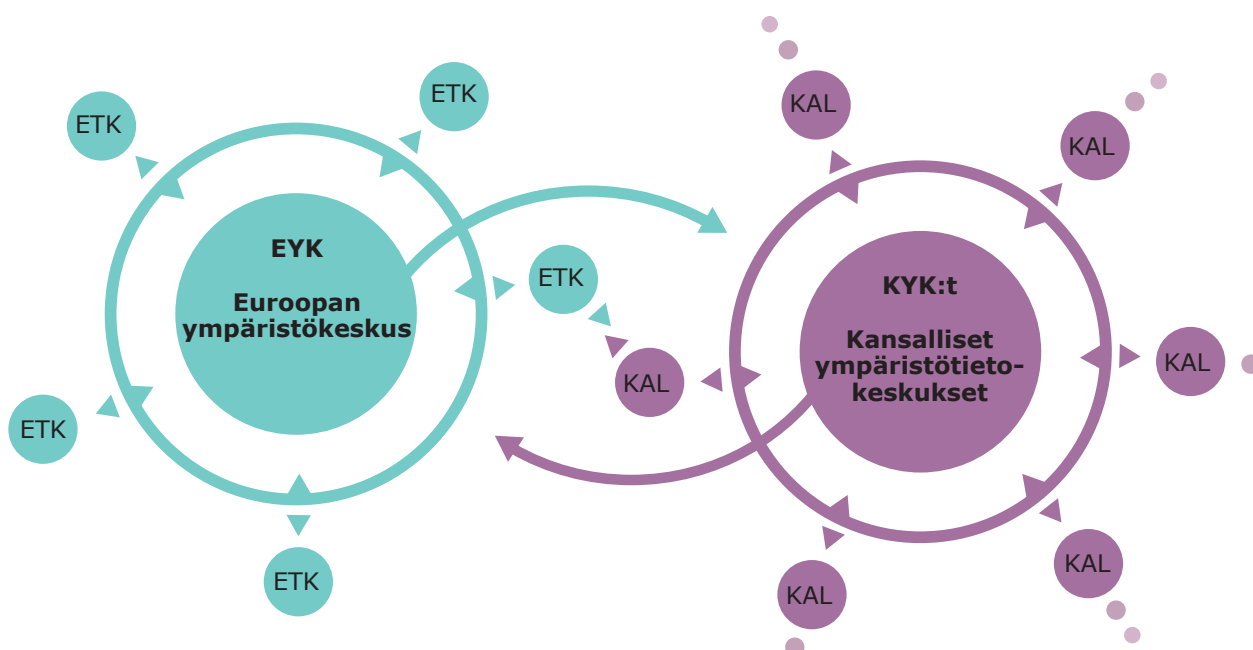
Vuonna 2008 tehdyn ympäristökeskuksen tehokkuusarvioinnin mukaan tämän verkostojärjestelmän perustaminen kuuluu EYK:n tärkeimpiin saavutuksiin ja vaikuttaa keskeisesti ympäristökeskuksen tavoitteiden saavuttamiseen.

Eiionet tunnetaan laajalti tuestaan monille eri yhteistyömuodoille ja myönteisenä esimerkkinä toimielinten välisestä ja teknisestä kumppanuudesta. Eionet on erityisen tehokas edistäessään hyvää hallintotapaa eurooppalaisessa ja kansainvälisessä ympäristöseuranta- ja -raportointitoiminnassa, kuten GEOSS:issa ja YK:n ympäristöseurannassa.

Muita verkostoja, joiden kanssa EYK toimii vuorovaikutuksessa, ovat Euroopan unionin erityisvirastojen ja ympäristönsuojeluvirastojen johtajat, EU:n erityisvirastojen ja yhteisön elinten tieteellisten komiteoiden puheenjohtajat, EU:n naapurisuusohjelmassa ja EU:n Välimerta koskevan toimintasuunnitelmassa sekä Pohjoismaiden neuvostossa ja Arktisessa neuvostossa perustetut verkostot, kansainväliset verkostot, muun muassa YK:n ympäristösopimuksen ja monenvälisen ympäristösopimusten puitteissa perustetut verkostot, sekä monenlaiset kansainväliset ja eurooppalaiset tutkimusverkostot.

Nämä tehtävät toteutetaan strategian osa-alueella

- EYK:n hallintotapa ja kumppanuudet.

Näin onnistumme

EYK:n henkilöstö tulee sen 32 jäsenvaltiosta. Lisäksi sillä on kansallisia asiantuntijoita.

EYK:n työskentelyvalmiuksia lisäävät sen viisi teemakeskusta: Euroopan ilman ja ilmastomuutoksen teemakeskus, Euroopan biologisen monimuotoisuuden teemakeskus, Euroopan maankäytön ja aluetiedon teemakeskus, Euroopan vesien teemakeskus ja Euroopan kestävästä kulutuksesta ja tuotannon teemakeskus. Teemakeskukset on sijoitettu EYK:n eri jäsenvaltioihin.

Keskuksen päivittäiseen työhön osallistuvat pääasiassa neljän ryhmän jäsenet: EYK, ympäristöasioiden pääosasto, yhteinen tutkimuskeskus ja Eurostat. Ryhmän tarkoituksena on maksimoida resurssien hyödyntäminen virtaviivaistamalla ympäristöraportointia ja tarjoamalla yhteistä verkkosivujen isännöintiä kymmentä temaattista aluetta varten. Ympäristötiedon keskuksiin kuuluvat ilmastomuutosta, vettä, ilmaa, biologista monimuotoisuutta ja maankäyttöä käsittelevät tietokeskukset (joita EYK hallinnoi), metsiä ja maaperää käsittelevät keskuksat (joita YTK hallinnoi) sekä jätteitä, luonnonvaroja ja tuotteita käsittelevät keskuksat (joita Eurostat hallinnoi).

Seuraavien viiden vuoden aikana jatkamme uuden laadunhallintajärjestelmän ja toiminnan jatkuvuuden suunnittelun käyttöä, saatamme voimaan henkilöstösääntöjen mahdollisesti vielä täytäntöön panemattomat säännökset ja tarkistamme nykyistä indikaattorien hallintajärjestelmää, tietojen raportointia, sisäistä johtamisjärjestelmää ja tulokorttiohjausta, jotta saamme selkeästi esiin yhteydet tehdyn työn, käytettyjen resurssien ja saavutettujen tulosten välillä.

Vuoden 2008 tehokkuusarvioinnissa todettiin, että ympäristökeskus on pystynyt täyttämään jatkuvasti kasvavat tietotarpeet turvautumatta vastaavan suuruisiin resurssien lisäyksiin ja että tämä on osoitus organisaation tehokkuuden kohentumisesta. Ympäristökeskus pyrkii tuottamaan rahalle vastinetta koko laajan ympäristökentän alueella. Tämä on hyvin tärkeää nykyään, kun taloudelliset paineet kasvavat ja ympäristöasioita käsittelevien organisaatioiden määrä lisääntyy.

Tarkoituksenamme on maksimoida ympäristökeskuksen ympäristötyöhön osoitetut resurssit

- saavuttamalla EMAS-järjestelmän ympäristötavoitteet joka vuosi;
- uudistamalla ympäristökeskuksen rakennetta herkemmin ja joustavammin reagoivaksi;
- välttämällä päällekkäisyydet muiden EU:n elinten kanssa;
- tekemällä yhteistyötä koko Euroopan komission henkilöstön kanssa teemakohtaisesti ja varmistamalla hallinnonalan johdonmukaisuus;
- hyödyntämällä mahdollisimman tehokkaasti kaikkia Euroopan yhteisön rahoittamia ympäristötoimia;
- parantamalla edelleen tapoja viestiä ja välittää tietoa keskeisille sidosryhmille ja kansalaisille;
- maksimoida jatkuvasti henkilöstön käytettävyyttä ja tehokkuutta panostamalla terveyteen ja hyvinvointiin.

Näin onnistumme -toimet sijoittuvat strategian osa-alueelle

- EYK:n sisäinen johtaminen ja hallinnointi.

Strategian osa-alueet

1 Ympäristöteemat

- 1.1 Ilmanlaatu
- 1.2 Ilmaa saastuttavat päästöt
- 1.3 Biologinen monimuotoisuus
- 1.4 Kasvihuonekaasupäästöt
- 1.5 Makea vesi
- 1.6 Meriympäristö

2 Monialaiset teemat

- 2.1 Ilmastonmuutoksen vaikutukset
- 2.2 Haavoittuvuus ja sopeutuminen
- 2.3 Ekosysteemit
- 2.4 Ympäristö ja terveys
- 2.5 Meriympäristö
- 2.6 Kestävä kulutus ja tuotanto sekä jätteet
- 2.7 Maankäyttö
- 2.8 Maa- ja metsätalous
- 2.9 Energia
- 2.10 Liikenne

3 Yhdennetty ympäristöarviointi

- 3.1 Yhdennetty ympäristöarviointi
- 3.2 Alueellinen ja yleismaailmallinen arviointi
- 3.3 Päätöksenteon tukeminen
- 3.4 Taloudelliset näkökohdat
- 3.5 Strateginen tulevaisuus

4 Tietopalvelut ja viestintä

- 4.1 Yhteinen ympäristötietojärjestelmä
- 4.2 Viestintä

Yksi EYK:n perustehtävistä on EU:n ympäristöpolitiikan tukeminen seuraamalla EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon tuloksia kaikissa EYK:n jäsenvaltioissa ja raportoida niistä. Tämä käsittää raportointimekanismien perustamisen ja ylläpitämisen, yhteisen ympäristötietojärjestelmän kehittämisen, eurooppalaisen paikkatietoinfrastruktuurin (Inspire) toteuttamisen, laadunvarmistusmenettelyt, analyttiset järjestelmät ja vakiomuotoiset tulosteet ympäristötietosarjoille, indikaattorit ja yhdenmetyt aihekohtaiset arvioinnit eri ympäristöteemoille, kuten ilmanlaadulle ja ilmakehän päästöille, kasvihuonekaasupäästöille, makealle vedelle ja meriympäristölle. Työhön kuuluvat muun muassa toimien toteuttamisen ja toteuttamatta jättämisen vertailevat kustannusanalyysit, tehokkuusarviointit, sovittuja poliittisia tavoitteita ja pitkän aikavälin viitearvoja koskevat etäisyys tavoitteesta -arviot sekä näkymät vuosiksi 2020–2030.

Tällaisen työn kysynnän odotetaan kasvavan ja kehittyvän seuraavan viiden vuoden aikana EU:n ympäristöpolitiikan ja -lainsäädännön edetessä. Tältä jaksolta voidaan mainita seuraavat keskeiset seikat: maailmanlaajuinen sopimus Kööpenhaminassa syksyllä 2009 vuoden 2012 jälkeen tehtävistä kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä, EU:n tarkistetun päästökauppajärjestelmän täytäntöönpano vuosina 2008–2012, sovitut kansalliset tavoitteet EU:n kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi vuoteen 2020 mennessä, kansallisista päästökatoista annetun direktiivin sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi annetun direktiivin tarkistaminen vuonna 2009, uuden Puhdasta ilmaa Eurooppaan (CAFE) -direktiivin täytäntöönpano, edistyminen biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämistä koskevan tavoitteen saavuttamisessa vuoteen 2010 mennessä, vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmien ensimmäinen vaihe ja niihin liittyvät toimenpideohjelmat vesipolitiikan puitteiden mukaisesti vuonna 2009 sekä hiljattain hyväksytyin meristrategiadirektiivin täytäntöönpano. EYK perustaa toimintansa olemassa oleviin tietovirtoihin, indikaattoreihin ja arvioihin ja mukauttaa niitä tarpeen mukaan vastatakseen muuttuviin tarpeisiin.

Yleiset tavoitteet vuosiksi 2009–2013

Tavoitteena on tukea yhteisön säännösten kattamia ympäristöteemoja ja niihin liittyviä osa-alueita koskevien toimien kehittämistä ja arvioimista

- varmistamalla vapaa pääsy yhteisessä ympäristötietojärjestelmässä (SEIS) ja EYK:n tietokeskuksissa oleviin tietoihin, joiden laatu on varmistettu ja joiden avulla tuetaan koko Euroopassa tehtävää, indikaattoreita ja yhdenmetyjä arviointeja koskevaa työtä,
- ylläpitämällä ja kehittämällä asiaankuuluvia EYK:n indikaattoreita indikaattorien hallintajärjestelmässä,
- tarjoamalla teemakohtaisia analyyseja, arviointeja ja menetelmiä erilaisten teemakohtaisten poliittisten suunnitelmien tueksi ja,
- arvioimalla nykyisten toimien vaikutusta ja näkymiä vuosina 2020–2030.

Työ on jaettu keskeisiin ympäristöteemoihin, jotka vastaavat Euroopan komission kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman aihealueita:

- **ilmanlaatu**
- **ilmaa saastuttavat päästöt**
- **biologinen monimuotoisuus**
- **kasvihuonekaasupäästöt**
- **makea vesi**
- **meriympäristö.**

1.1 Ilmanlaatu

Päätavoite

Tarjota ilman laatua ja saastumista koskevia arvioita koko Euroopasta ja erityisesti kaupunki- ja maaseutualueilla, laadunhallinnan avulla varmistettujen, ajantasaisten ja mahdollisimman reaaliaikaisten tietojen ja indikaattorien pohjalta keskittyen erityisesti hiukkasiin, otsoniin, myrkyllisiin ja muihin vaarallisiin epäpuhtauksiin, sektorikohtaisiin päästöihin, edistymiseen lyhyen ja pitkän aikavälin ilmanlaatu politiikan tavoitteiden saavuttamisessa ja niitä koskeviin näkyelmiin sekä osallistamalla ihmisten terveyteen ja ekosysteemeihin kohdistuvien ilmanlaadun vaikutusten arviointiin.

Analyysi

Vaikka ympäristön ilmanlaatu ⁽¹⁾ on jatkuvasti parantunut Euroopassa, meillä on vielä pitkä matka, ennen kuin pitkän aikavälin tavoitteet ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi saavutetaan. Ihmisten terveyteen, ekosysteemeihin, viljelykasveihin ja metsiin kohdistuu edelleen huomattavia vaikutuksia, koska ympäröivässä ilmassa on edelleen hiukkasia, kuten PM₁₀- ja PM_{2,5}-hiukkasia, otsonia, myrkyllisiä ja muita vaarallisia epäpuhtauksia. Lisäksi esiintyy monien aineiden laskeumia. Seuraavan strategiakauden politiikan painopisteessä on uuden Puhdasta ilmaa Eurooppaan -direktiivin täytäntöönpano ja tarkistus (2013), ilmanlaatua koskevan teemakohtaisen strategian tarkistus ja parhaillaan meneillään oleva kansallisia päästökattoja koskevan direktiivin tarkistus.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla ajantasaisia ja mahdollisuuksien mukaan lähes reaaliaikaisia, laadunhallinnan avulla varmistettuja tietoja, karttoja, indikaattoreita sekä sujuvan pääsyn ympäristön ilmanlaatua käsitteleviin verkkosivustoihin yhteisen ympäristötietojärjestelmän ja EYK:n ilman tietokeskuksen kautta,
- tuottamalla yhdenmukaisia ja kohdennettuja arvioita ilman saastumisesta ja melusta, niiden vaikutuksesta ihmisten terveyteen ja ympäristöön sekä niihin liittyvien toimintalinjojen ja toimien tehokkuudesta ja sivuhyödyistä,

- arvioimalla vuosittain kesän otsonitasoja (ilman otsonista annetun direktiivin mukaisesti) ja ilmanlaatua eri alueilla ja taajamissa (ilmanlaatudirektiivin mukaisesti),
- osallistamalla EYK:n yhdenmukaisiin ympäristöarvioihin ja ympäristö- ja terveysselektioihin ja käyttämällä tässä työssä entistä laajemmin mallintamistekniikoita ja kehittyneitä alueiden kartoitustekniikoita sekä Inspire-infrastruktuuria,
- tekemällä tiivistä yhteistyötä Euroopan ympäristötieto- ja seurantaverkoston Eionetin, Euroopan ilman ja ilmastomuutoksen aihekeskuksen, ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuisen seurantajärjestelmän GMES:n ilmakedy palvelujen, Eurostatin, YTK:n ja muiden EU:n erillisvirastojen, Maailman terveysjärjestön WHO:n, Euroopan talouskomission (kyseisen yleissopimuksen piiriin kuuluvien keskusten ja työryhmien), ilmanlaadun seurannan laadunvalvonnan/-hallinnan kansallisten vertailulaboratorioiden sekä muiden tietojen tuottajien kuten alueellisten elinten, kaupunkien, teollisuuden sekä tieteellisten, yhteiskunnallisten ja tutkimuslaitosten kanssa, ja
- tehostamalla ilmanlaatatiedon käyttöä helppokäyttöisten, vuorovaikutteisten multimediapalvelujen kautta.

⁽¹⁾ Sisäilman pilaantuminen kuuluu ympäristön ja terveyden monialaiseen teemaan.

1.2 Ilmaa saastuttavat päästöt

Päätavoite

Tarjota arvioita ilmaa ja tarvittaessa muutakin ympäristöä saastuttavista päästöistä, myös myrkyllisten ja vaarallisten aineiden päästöistä. Tähän kuuluvat muun muassa tavoitteiden saavuttamisen edistymisen seuraaminen ja tulevaisuudennäkymät EU:n ja kansainvälisen lainsäädännön määritelmien mukaisesti sekä Euroopan unionin päästöjenvähennyspolitiikan ja -toimien tehokkuuden arviointi.

Analyysi

Vaikka keskeisten ilmansaasteiden päästöt ovat vähentyneet viime vuosina, ilman saastuminen aiheuttaa silti merkittäviä haittavaikutuksia, jotka kohdistuvat ihmisten terveyteen, ekosysteemeihin ja viljelykasveihin. Yleensä suurista ja pienistä laitoksista sekä hajakuormituslähteistä, kuten liikenteestä, maataloudesta ja kotitalouksista, aiheutuvat ilmaa saastuttavat päästöt aiheuttavat edelleen huolta.

Vuonna 2009 arvioidaan edelleen Euroopan talouskomission ilmansaasteiden kaukokulkeutumista koskevaa Göteborgin pöytäkirjaa, jonka on tarkoitus torjua happamoitumista, rehevöitymistä ja alailmakehän otsonia, samoin kuin kansallisia päästökattoja ja ympäristön saastumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämistä koskevia direktiivejä. Lisäksi vuoden 2009 lopussa otetaan käyttöön epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskeva eurooppalainen rekisteri (E-PRTR), joka korvaa nykyisen Euroopan epäpuhtauspäästörepositorin.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla ajantasaisia ja mahdollisuuksien mukaan lähes reaaliaikaisia, laadunhallinnan avulla varmistettuja tietoja ja indikaattoreita sekä sujuvan pääsyn ilmaa saastuttavien päästöjä käsitteleviin verkkosivustoihin yhteisen ympäristötietojärjestelmän ja EYK:n ilman tietokeskuksen kautta,
- tukemalla Euroopan komissiota sen tehostaessa ilmaa saastuttavien päästöjen ja kasvihuonekaasujen koskevaa tiedonkeruuta ja raportointia olemassa olevan eri alojen lainsäädännön puitteissa, kansallisia päästökattoja koskeva direktiivi ja kasvihuonekaasujen valvontajärjestelmä mukaan luettuina,

- tuottamalla EU:n vuotuiset päästöselvitysraportit Euroopan talouskomission valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevan yleissopimuksen ja kansallisia päästökattoja koskevan direktiivin mukaisesti ja tarkistamalla kansallisiin päästöselvitysraportteihin sisällytettävät tiedot yhdessä ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumisen tarkkailua ja arviointia koskevan Euroopan yhteistyöohjelman (EMEP) kanssa,
- tarjoamalla arvioita ilmaa saastuttavien päästöjen ja kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämispolitiikan yhteisvaikutuksista ja niiden välisistä kompromisseista ja sekä valikoitujen keinojen tehokkuudesta vähentää ilmaa saastuttavia päästöjä ja sitä kautta ilman laatuun kohdistuvia vaikutuksia,
- tekemällä tiivistä yhteistyötä Euroopan ympäristötieto- ja seurantaverkoston Eionetin ja muiden tiedontuottajien kanssa, EYK:n Euroopan ilman ja ilmastomuutoksen aihekeskuksen kanssa, Euroopan talouskomission valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevan yleissopimuksen puitteissa (erityisesti ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumisen tarkkailua ja arviointia koskevan Euroopan yhteistyöohjelman, sen päästöselvitys- ja arviointikeskuksen sekä päästöselvitys- ja arviointityöryhmän kanssa) ja Euroopan komission yksiköiden (myös Eurostatin ja YTK:n) kanssa,
- julkaisemalla EYK:n verkkosivustolla EMEP:n/EYK:n ilmaa saastuttavien päästöjen päästöselvitysoppaan, jota Euroopan talouskomission EMEP:n päästöselvityksiä ja -arvioita käsittelevä työryhmä päivittää säännöllisesti, ja
- isännöimällä Euroopan komission E-PRTR-sivustoa ja IRIS-tietokantaa ja osallistumalla niitä koskevaan raportointitoimintaan.

1.3 Biologinen monimuotoisuus

Päätavoite

Tarjota arvioita ilmaa ja tarvittaessa muutakin ympäristöä saastuttavista päästöistä, myös myrkyllisten ja vaarallisten aineiden päästöistä. Tähän kuuluvat muun muassa tavoitteiden saavuttamisen edistymisen seuraaminen ja tulevaisuudennäkymät EU:n ja kansainvälisen lainsäädännön määritelmien mukaisesti sekä Euroopan unionin päästötjenvähennyspolitiikan ja -toimien tehokkuuden arviointi.

Analyysi

Viiden lähivuoden aikana EU:n biologista monimuotoisuutta koskeva politiikka laajentuu, sillä tietoisuus biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen merkityksestä ihmisen hyvinvoinnille kasvaa. Keskitymme vuosina 2009–2013 kolmeen poliittiseen painopistealueeseen: keskeisten lajien ja luontotyyppien suojeluun lintu- ja luontodirektiivien mukaisesti, sitoumukseen keskeyttää biologisen monimuotoisuuden väheneminen EU:ssa vuoteen 2010 mennessä ja raportoida kehityksestä indikaattorien avulla (SEBI2010) sekä entistä pitemmän aikavälin visioon ekosysteemipalvelujen terveyden ja sietokyvyn ylläpitämisestä (katso kohta 2.3).

Näiden painopistealueiden sovittaminen yhteen on merkittävää kahdesta syystä: ensinnäkin siksi, että biologisen monimuotoisuuden, erityisesti lajien ja luontotyyppien häviäminen johtaa luonnon järjestelmien tuottamien ”ekosysteemipalvelujen” katoamiseen, ja toiseksi siksi, että nämä sekä monet muut yhteydet kolmen muun painopistealueen välisillä edellyttävät johdonmukaista tietojen ja analysoinnin lähestymistapaa, jotta vältetään päällekkäiset tiedonkeruuvirrat.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS), eurooppalaisen paikkatietoinfrastruktuurin (Inspire) ja EYK:n biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien tietokeskuksen sekämaankäytön tietokeskuksen välityksellä laadunhallinnan avulla varmistettuja tietoja eurooppalaisten raportointialoitteiden ja erityisesti luontodirektiivien tueksi,
- tuottamalla analyyseja yksittäisten lajien ja luontotyyppien tilasta ja kehityssuuntauksista voimassa olevan yhteisön lainsäädännön asiaa koskevien säännösten mukaisesti,
- raportoimalla SEBI 2010 -aloitteen indikaattoreiden avulla edistymisestä kohti EU:n omia ja maailmanlaajuisia tavoitteita biologisen monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämiseksi/vähentämiseksi,
- tarjoamalla tilanne-analyyseja konflikteista ja mahdollisista kompromisseista biologisen monimuotoisuuden, talouskehityksen ja sosiaalisten tavoitteiden välillä ja kiinnittämällä tässä yhteydessä erityistä huomiota ilmastonmuutoksen ja luonnonsuojelun tavoitteisiin,
- käyttämällä EU:n rahoittamista biologista monimuotoisuutta koskevista tutkimushankkeista saatuja analyyttisiä syötteitä ja tuloksia EYK:n säännöllisesti laatimissa ympäristön tilaa ja näkymiä koskevissa raporteissa sekä eurooppalaisessa ekosysteemi-arviossa (Eureca 2012), ja
- parantamalla lajeja, luontotyyppijä ja niiden yhdistämistä indikaattoreiksi koskevaa EYK:n viestintää, jota poliittiset päättäjät, kansalaiset ja tiedotusvälineet voivat hyödyntää multimediamukanavien kautta, esimerkiksi Euroopan yhteisön biologisen monimuotoisuuden tiedonvälitysjärjestelmässä (EC-CHM).

1.4 Kasvihuonekaasupäästöt

Päätavoite

Seurata ja arvioida edistymistä kohti EU:n kasvihuonekaasupäästöpolitiikan tavoitteiden saavuttamista (Kioto ja vuosi 2020), arvioida EU:n ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävien toimintalinjojen ja toimien tehokkuutta ja tukea pitkäaikaisten ilmastonmuutoksen hillitsemisstrategioiden kehittämistä.

Analyysi

Ilmaston lämpenemisen vaikutukset ovat kauaskantoisia. Maailmanlaajuisen ilmastonmuutoksen vastatoimet ovat sekä teknisesti toteuttamiskelpoisia että kannattavia verrattuna hillitsemättömästä ilmastonmuutoksesta aiheutuviin suuriin kustannuksiin. Kioton pöytäkirjan tavoitteet ovat ensimmäinen askel, ja ne on täytettävä vuoteen 2012 mennessä. Tässä asiassa keskeinen nykyinen lainsäädäntö sisältää päästöjä vähennysten taakanjaon jäsenvaltioiden kesken Kioton tavoitteiden saavuttamiseksi, sähköntuotantoon ja energiantensiiviseen teollisuuteen kohdistuvan EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) sekä EU:n kasvihuonekaasujen seurantajärjestelmän. Kasvihuonekaasupäästöjä on edelleen vähennettävä huomattavasti koko maailmassa, jotta voimme saavuttaa EU:n esittämän tavoitteen eli rajoittaa lämpötilannousun enintään kahteen asteeseen teollistumista edeltävään aikaan verrattuna. YK:n ilmastonmuutossopimuksen puitteissa valmistellaan parhaillaan maailmanlaajuisia Kioton sopimuksen jälkeistä järjestelyä, josta uskotaan päästävän yhteisymmärrykseen vuoden 2009 lopussa Kööpenhaminassa pidettävässä kokouksessa.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS) ja EYK:n ilmastonmuutoksen tietokeskuksen välityksellä tietoja ja indikaattoreita, jotka on kerätty eri maista ilmastonmuutoksen hillintää koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti ja joilla tuetaan eurooppalaisia raportointialoitteita, kuten EU:n vuotuista kasvihuonekaasuselvitystä, sekä tarjoamalla entistä ajantasaisempia arvioita, joihin kirjataan kattavasti päästöhyvitykset Kioton sopimuksen ja EU:n lainsäädännön mukaisesti, kasvihuonekaasupäästöjen indikaattorien säännöllisiä päivityksiä ja vuotuisia analyyssejä Kioton sopimukseen sisältyvien vuosien 2008–2012 tavoitteita ja mahdollisia uusia tavoitteita koskevien

toimintalinjojen ja toimien vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta,

- tarjoamalla vuotuisia kertomuksia, joissa esitellään jäsenvaltioiden kokemuksia EU:n päästökauppajärjestelmästä ja joissa arvioidaan lisäksi järjestelmän tehokkuutta, Kioton mekanismeihin liittyviä hankkeita ja mahdollisesti muitakin hiilidioksidihyvitysten markkinoita ja hankkeita,
- tuottamalla selvityksiä ja arvioita tavoista, joilla voidaan luoda vähähiilinen ja ekologisesti kestävämpi talous. Nämä selvitykset ja arvot käsittävät yhdenmukaisesti hillitsemisen ja sopeutumisen näkymät sekä vaihtoehtoiset tulevaisuusskenaariot, joissa yhdistetään sosiaalis-taloudellinen kehitys, päästöt, hiilikirjanpitojärjestelmät sekä vaikutukset veden laatuun ja määrään, luonnon monimuotoisuuteen, maaperään, metsiin ja valtameriin hiilinieluinä tai -lähteinä sekä ilmanlaatua ja kansanterveyttä edistäviin hyötyihin,
- tukemalla Euroopan komission hanketta, jossa tehostetaan ilmaa saastuttavia päästöjä ja kasvihuonekaasuja koskevaa tiedonkeruuta ja raportointia voimassa olevan eri alojen lainsäädännön mukaisesti, kansallisia päästökattoja koskeva direktiivi ja kasvihuonekaasujen seurantajärjestelmä mukaan luettuina,
- tukemalla YK:n ilmastopimuksen tarkistamista ja sen neuvotteluprosessissa mahdollisesti esiin tulevien teknisten kysymysten selvittämistä, ja
- tarjoamalla asianmukaisten analyttisten ja päätöksentekoa tukevien työkalujen avulla helpon pääsyn raportteihin, tilastotietoihin, indikaattoreihin ja muuhun tietoon EYK:n ilmastonmuutoksen tietokeskuksen kautta.

1.5 Makea vesi

Päätavoite

Tukea Euroopan unionin veden laatua ja määrää koskevaa politiikkaa tarjoamalla yhdenmukaisia arvioita veden laadusta, määrästä ja käytöstä, seurata etenemistä poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa ja tarjota näkymiä ja laadunvarmistusjärjestelmiä, joiden tukena ovat ajantasaiset ja mahdollisuuksien mukaan lähes reaaliaikaiset tiedot, indikaattorit, mallit ja selvitykset.

Analyysi

Euroopan makean veden ekosysteemien viime vuosien kohentumisesta huolimatta monet niistä ovat edelleen vaarassa, mikä johtuu erityisesti maataloudesta peräisin olevista jatkuvista päästöistä, esimerkiksi liikennettä tai vesivoiman tuotantoa varten tehdyistä fyysisistä muutoksista vesiväyliin sekä ääri-ilmiöiden vaikutuksista ja huonosta luonnonvarojen hoidosta, jotka aiheuttavat tulvia ja kuivuutta.

EU:n vesipolitiikan puitedirektiivi ja siihen liittyvät vesidirektiivit tarjoavat yhdenmukaisen kehyksen, jonka mukaisesti vesihuollon ja vesien hoidon moniin erilaisiin haasteisiin voidaan vastata. Vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmien ja niihin liittyvien toimenpideohjelmien ensimmäinen vaihe vuonna 2009 merkitsi tärkeää askelta: vesipolitiikan puitedirektiivin täytäntöönpanossa siirryttiin valmistelusta toimintaan. Asianmukainen täytäntöönpano edellyttää sektoreittaisten toimien (maatalous, maaseudun kehittäminen, talous, energia, liikenne, vesien infrastruktuurit) yhdistämistä edelleen, ja sitä on tuettava laajamittaisella tiedonvaihdolla, jossa asiaan liittyvät toimijat kertovat toisilleen hyvistä käytännöistä ja soveltuvista, tehokkaista toimenpiteistä.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS) ja EYK:n vesien tietokeskuksen ja Euroopan vesitietojärjestelmän (WISE) välityksellä tietoja ja indikaattoreita, jotka on kerätty eri maista veteen kohdistuvia päästöjä, veden laatua ja määrää koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti ja joilla tuetaan eurooppalaisia raportointialoitteita, myös vesipuitedirektiivin 18 artiklan edellyttämää vuonna 2012 tehtävää yhteisön pinta- ja pohjavesien tilan arviointia,
- tarjoamalla yhdenmukaisia arvioita veden pilaantumisesta, veden määrästä ja politiikan tehokkuudesta DPSIR-arviointikehyksen (aiheuttajat–paineet–tilat–vaikutukset–vastatoimet), yhdenmukaisen vesivarojen hoidon käsitteiden, ekosysteemipalvelujen, luonnonvaratilinpidon sekä sietokyvyn ja tilan kartoituksen avulla,
- tarjoamalla yhteistyössä YTK:n kanssa veden niukkuutta ja kuivuutta koskevassa tietojärjestelmässä tietoja ja selvityksiä vesitaseista ja mukautumisesta ilmastonmuutokseen,
- tarjoamalla arvioita vesihyödykkeistä ja -palveluista kiinnittäen huomiota laajemmin ekosysteemeihin, biologiseen monimuotoisuuteen sekä haitallisten vieraslajien vaikutuksiin, meriveden maaperään tunkeutumisen, tulvien ja lämpötilanmuutosten vaikutuksiin,
- tarjoamalla helpon pääsyn raportteihin ja tilastotietoihin, myös indikaattoreiden, tiedon ja niihin liittyvien analyttisten työkalujen lähes reaaliaikaisen saatavuuden, ja
- lisäämällä ihmisten ymmärtämystä veden laatuun ja määrään liittyvistä kysymyksistä ja ilmastonmuutoksesta helppokäyttöisten ja vuorovaikutteisten multimediapalvelujen avulla.

1.6 Meriympäristö

Päätavoite

Tukea Euroopan unionin ja kansainvälisen yhteisön meriympäristöön liittyvää politiikkaa ja sen täytäntöönpanoa tarjoamalla EYK:n yhdenmetyjä meriympäristöarvioiteja, jotka käsittävät muun muassa merten ekosysteemien terveyden ja ihmisten hyvinvoinnin väliset sidokset ja jotka perustuvat ajantasaisiin tietoihin, indikaattoreihin, malleihin ja selvityksiin.

Analyysi

Ihmisen toiminnasta, kuten kalastuksesta, energian ja resurssien etsinnästä ja hyödyntämisestä, matkailusta, merenkulusta ja saasteista, meriympäristöön kohdistuva paine lisääntyy koko ajan, ja merien ekosysteemien yleistila on kaikkialla Euroopassa heikko. Ilmastonmuutos lisää näitä paineita ja aiheuttaa esimerkiksi lämpötilan nousua ja valtamerien happamoitumista, jotka jo nyt heikentävät kaikenkokoisten merien kykyä imeä kasvihuonekaasuja ilmasta ja estävät osaa merieliöstöstä toimimasta. EU:n politiikassa on nyt otettu käyttöön ”ekosysteemipohjainen lähestymistapa”, jossa ihmisen toiminnan vaikutuksia meriympäristöön hallitaan strategioiden ja direktiivien avulla.

Onnistunut täytäntöönpano koko Euroopan alueella edellyttää nykytilanteen, tähänastisen kehityksen ja tulevaisuudennäkymien huomattavasti tarkempaa luonnehdintaa vertailukelpoisten tietojen perusteella, mukaan lukien sosiaalis-taloudelliset aiheuttajat ja paineet, sekä parempaa tietämystä meriympäristön ja paikallisten merien nykyisen ja tulevan käytön vaihtoehtoista ja seurauksista ympäristölle.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS) ja EYK:n vesien tietokeskuksen ja Euroopan vesitietojärjestelmän (WISE) välityksellä tukea seuranta- ja arviointitarpeiden selventämiseksi, uusien meriympäristöä koskevien tietovirtojen, tietojen ja indikaattorien perustamiseksi ja tehostamiseksi ja niihin pääsyn helpottamiseksi asiaa koskevan EU:n lainsäädännön mukaisesti ja erityisesti EU:n meristrategia- ja vesipuitteidirektiivin (rannikkovedet) osalta,

- parantamalla EYK:n yhdenmetyjä meriympäristön arvioita siten, että DPSIR-muuttujien kattavuutta laajennetaan entistä parempien indikaattoreiden sekä ekosysteemipalvelupohjaisen lähestymistavan eri näkökohtien (esim. taloudellinen arvottaminen), Euroopan meripoliittisen seurantakeskuksen ja tietoverkon (EMODNET), Inspire-infrastruktuurin, näkymien ja skenaarioiden yhdenmetyksen avulla,
- osallistamalla merialan ydinpalvelujen perustamiseen ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuiseen seurantajärjestelmään (GMES),
- lisäämällä EYK:n yhdenmetyjen meriympäristöarvioiden laadinnan yhteydessä yhteisvaikutusta, joka perustuu YK:n yleissopimuksiin ja alueellisiin merisopimuksiin, tieteelliseen yhteisöön ja järjestäytyneeseen kansalaisyhteiskuntaan, jotta nämä arviot kuvastavat entistä paremmin Euroopan paikallisten merien todellisia olosuhteita, ja
- tuottamalla yhdenmetyjä arvioita meriympäristöstä ja EU:n politiikan vaikuttavuudesta, mukaan lukien biologinen monimuotoisuus, veden laatu, kalastus- ja meriasiat sekä meriekosysteemien tuotteiden ja palvelujen tila ja arvo erilaisissa poliittisesti merkittävässä skenaarioissa, ja osallistamalla Itämeren meriympäristöarvioihin Ruotsin puheenjohtajakaudella vuonna 2009, Espanjan puheenjohtajakaudella vuonna 2010, Horizon 2020 -arviointiin Välimerellä, Pohjoisnapamantereella EY:n ja arktisen neuvoston sekä pohjoismaiden neuvoston kanssa ja Eureka 2012 -arvioon.

Yhdennettyjen monialaisten analyysien kysyntä on kasvussa nopeasti muuttuvien tilanteiden vuoksi. Euroopan kulutus- ja tuotantomallit, niiden vaikutus ilmastonmuutokseen ja biologiseen monimuotoisuuteen, niiden hyötyminen ekosysteemeistä eri puolilla maailmaa ja kyseisten mallien mahdollinen mukauttaminen muutokseen ovat selkeästi toiminnan keskiössä. Tarve saada yhteenkytkettyä tietoa kaikista näistä prosesseista on näin ollen kasvanut. Globaalitaloudessa, jossa kansalaiset, yritykset ja valtiot voivat toimia maailmanlaajuisesti, monet erilaiset toimintatavat voivat vaikuttaa luonnonympäristön sietokykyyn ja sen tarjoamiin resursseihin niin maalla kuin merelläkin.

Niin liikenteen, energian, maatalouden, kaupan, matkailun kuin ihmisten hyvinvoinnin alalla — kaikki ihmisen toiminta voi ilmetä muodoissa, joilla voi olla ketjuuntuvia tahattomia seurausvaikutuksia. Nämä taas saattavat johtaa meidät nopeisiin, epälineaarisiin muutoksiin ja luonnonympäristön kannalta kriittisiin tilanteisiin. Näihin realiteetteihin ja niiden kehityskuluihin liittyy paljon epävarmuustekijöitä. On kuitenkin selvää, että ympäristö ja talous eivät ole olleet tässä suhteessa tasavertaisia kumppaneita.

Yleinen tavoite vuosiksi 2009–2013

Tukea politiikan kehittämistä ja arviointia monialaisten teemojen mukaisesti

- hyödyntämällä vuosien 2004–2008 strategian saavutuksia niiden menetelmien ja analyysien osalta, joita tarvitaan monialaisten arvioiden tuottamiseen, kuten tila-analyysi, vaikutusindikaattorit, näkymät ja skenaariot, politiikan vaikuttavuusarviot ja taloudellisuus,

- käyttämällä edellä mainittuja menetelmiä entistä yksityiskohtaisemmin tämän strategian useissa monialaisissa teemoissa, kuten eri alojen integroinnissa, ilmastonmuutoksessa, kestävässä kulutuksessa ja tuotannossa sekä meri-, alue- ja koheesiopolitiikoissa,
- kiinnittämällä erityistä huomiota ympäristön tilaa ja näkymiä koskevan arvion vuoden 2010, Eurecan vuoden 2012 ja IPCC-paneelin vuoden 2013 painopistealoina, ja
- luomalla yhteistyöliittoja ja lisäämällä omien verkostojemme valmiuksia tehdä tällaisia monialaisia analyyseja ja arvioita SEIS-järjestelmässä.

Työ jakautuu kymmeneen monialaiseen päteemaan, jotka kattavat laajasti Euroopan unionin poliittisen ja ympäristöasioihin liittyvän toiminnan:

- **ilmastonmuutoksen vaikutukset**
- **haavoittuvuuteen sopeutuminen**
- **ekosysteemit**
- **ympäristö ja terveys**
- **meriympäristö**
- **kestävä kulutus ja tuotanto sekä jätteet**
- **maankäyttö**
- **maa- ja metsätalous**
- **energia**
- **liikenne.**

2.1 Ilmastonmuutoksen vaikutukset

Päätavoite

Osallistua suoraan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin keskittyvän EU:n politiikan kehittämiseen tarkentamalla asiaan liittyviä indikaattoreita, tuottamalla arvioita ja yhdistämällä niihin Euroopan sosiaalis-taloudellisia tekijöitä sekä hyödyntämällä aiempia kehityssuuntauksia, nykytilannetta koskevia arvioita, tila-analyysia, tulevaisuusarvioita ja politiikan vaikuttavuusanalyysseja, joissa otetaan huomioon myös taloudelliset seikat.

Analyysi

Ilmastonmuutoksen vaikutusten luonnonvaroihin ja ihmisen toimintaan oletetaan jatkuvan huolimatta voimakkaista toimista kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Vaikka EU:n tavoite rajoittaa lämpötilannousu enintään kahteen asteeseen saavutettaisiin, vaikutukset ovat silti moninaiset. Ilmastonmuutos aiheuttaa lisäpainetta luonnon ja ihmisen järjestelmiin, jotka ovat jo nyt globalisoitumisen ja kasvavien kulutusmallien kurimuksessa eri puolilla maailmaa.

EYK laati vuonna 2008 yhteistyössä YTK:n ja Maailman terveysjärjestön WHO:n Euroopan-toimiston kanssa ilmastovaikutusraportin. Se perustuu yli 40 indikaattoriin ja kattaa fysikaaliset, biologiset ja terveydelliset vaikutukset. Raportin päätelmänä oli, että ilmastonmuutokseen liittyvät muutokset ovat kaikilta osin laajoja ja kasvavia. Useista maailmanlaajuisista valvontaohjelmista ja paikallisista mittausohjelmista saadut tiedot osoittavat niin ikään, että tilanne on jo nyt pahempi kuin IPCC-paneelin vuoden 2007 raportin pessimistisimmissäkään ennusteissa.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- parantamalla ja ylläpitämällä vaikutuksia koskevia tietoja, tilastoja, indikaattoreita ja malleja EYK:n ilmastonmuutoksen tietokeskuksessa ja yhdistämällä nämä vesien, biologisen monimuotoisuuden ja maankäytön tietokeskusten tietoihin ja tilastoihin,
- laatimalla erilaisia ilmastonmuutoksen vaikutusta käsitteleviä teemakohtaisia arvioita, jotka liittyvät ympäristön ja kestävä kehityksen laaja-alaisiin strategioihin ja vuoden 2010 arvioon Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä sekä vuoden 2012 eurooppalaiseen ekosysteemi-arvioon (Eureca), ja päivittämällä säännöllisin välein indikaattoreihin perustuvaa arviota ilmastonmuutoksen vaikutuksista, jotta Euroopan uusiin tukipyyntöihin voidaan vastata,
- tekemällä yhteistyötä eri puolilla Eurooppaa toimivien tutkimusryhmien kanssa ilmastonmuutoksen pitkän aikavälin vaikutuksia käsittelevien tutkimusten alueellisen tarkkuuden kohentamiseksi,
- kehittämällä malleja ja tilastoja yhteistyössä Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskuksen (ECMWF) kanssa tarkoituksena perustaa pienimittakaavainen ilmastoarkisto, jonka yhteydessä Euroopan ilmastonkehitystä tarkastellaan jälkikäteen ja ennustetaan seutukunnallisesti, ja
- luomalla helpokäyttöisiä ja monikielisiä multimediatuotteita ilmastonmuutoksen vaikutusten laajuudesta.

2.2 Haavoittuvuus ja sopeutuminen

Päätavoite

Tukea EU:n ja Euroopan tulevan politiikan kehitystä haavoittuvuuden ja sopeutumisen sekä suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja hallinnan aloilla kehittämällä nopeita tilakartoituksen ja päätöksenteon tuen työkaluja varten mahdollisuuksia etäkäyttää asiaan liittyviä ympäristötietoja ja havaintoja yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS) ja ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuisen seurantajärjestelmän (GMES) avulla ja auttaa tällä tavoin jäsenvaltioita saavuttamaan tavoitteensa, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen vaikutuksista selviämiseen ja sopeutumiseen, haavoittuvuuskartoitukseen sekä suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja hallintaan.

Analyysi

Luonnonvarojen ja ihmisen toiminnan haavoittuvuus häiriöille lisääntyy Euroopassa ilmastonmuutoksen vuoksi. Häiriöitä aiheuttavat ääriämpötilat, sademäärä, tulvat, myrskytuulet, kuivuus, metsäpalot, tehostunut maankäyttö, teollistumiskehitys, kaupunkialueiden laajeneminen, infrastruktuurin rakentaminen ja biologisen monimuotoisuuden häviäminen. EU:n vuonna 2007 julkaistussa ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevassa vihreässä kirjassa korostettiin, että ihmisiin, infrastruktuuriin ja ympäristöön kohdistuvat riskit kasvavat EU:ssa, ja tähdennettiin varhaisen toiminnan ja poliittisen reagoinnin tarvetta.

YK:n ilmastonmuutossopimuksen puitteissa käynnistetään parhaillaan vaikutuksia, haavoittuvuutta ja sopeutumista käsittelevää viisivuotista työohjelmaa. Kehitteillä on maailmanlaajuinen Kioton sopimuksen jälkeistä aikaa koskeva järjestely, johon sisältyy myös mukautuminen ilmastonmuutokseen, ja sopimus allekirjoitettaneen vuoden 2009 lopulla Kööpenhaminassa.

Euroopan komissio valmistelelee juuri nyt sopeutumista koskevaa valkoista kirjaa, jonka tarkoituksena on integroida sopeutuminen EU:n politiikkaan kaikkein haavoittuvimmilla alueilla. Euroopan komissio suunnittelee niin ikään tiedonantoa, jonka aiheena on suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyä koskeva yhteisöaloite ja jonka tarkoituksena on koota tiedot entistä järjestelmällisemmin yhteen eri puolilla EU:ta toteutettavien toimien tukemiseksi.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- keräämällä, hallinnoimalla ja arvioimalla yhteistyössä muiden eurooppalaisten organisaatioiden kanssa (ympäristöasioiden pääosasto, YTK, Euroopan meriturvallisuusvirasto, Euroopan avaruusjärjestö) politiikan kannalta merkittävää koko Euroopan kattavaa tietoa rajat ylittävän ympäristön haavoittuvuuden kartoittamiseksi EU:ssa ja naapurimaissa,
- raportoimalla kansallisista ilmaston sopeutumisen suunnitelmista ja tarjoamalla ohjeistusta ja tukea tiedonvaihtoon alueellisista ennaltaehkäisy-, hallinta- ja sopeutumisstrategioista ja parhaista käytännöistä,
- arvioimalla luonnon- ja teollisuusonnettomuuksien ympäristövaikutuksia Euroopassa sekä nykyisiä toimia niiden hallitsemiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi ja täydentämällä näin muiden organisaatioiden keräämiä taloudellisia menetyksiä ja yhteiskunnallisia vaikutuksia koskevia tietoja,
- tukemalla Euroopan yhteisön tiedonvälitysjärjestelmän perustamista suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyä ja hallintaa koskevien tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi ja käyttämällä kehityksessä apuna eri puolilla Eurooppaa toimivien, suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja hallintaan liittyviä verkostoja, ja
- kehittämällä prototyypin ”eurooppalaiseksi ilmastonmuutoksen vaikutuksia, haavoittuvuutta ja sopeutumista käsitteleväksi tiedonvälitysjärjestelmäksi”, joka tarjoaa pääsyn eurooppalaisiin ilmastonmuutostietoihin ja -skenaarioihin, joka sisältää tietoja toimista ja hyvistä käytännöistä sekä kustannuksista, joka on yhdistetty EYK:n ilmastonmuutoksen tietokeskukseen ja joka toimii johdonmukaisesti suuronnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja hallinnan tiedonvälitysjärjestelmän kanssa.

2.3 Ekosysteemit

Päätavoite

Tukea ekosysteemien ja ekosysteemipalvelujen käsitteiden sisällyttämistä EU:n nykyisen ja tulevan eri alojen politiikan arviointiin ja alakohtaiseen kehitykseen kansainvälisen ja aluepolitiikan foorumeilla ja EYK:n indikaattorien puitteissa, keskeisessä raportoinnissa ja yhdenmetyissä arvioissa, kuten vuoden 2010 arviossa Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä ja vuoden 2012 ekosysteemi-arviossa.

Analyysi

Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan tiettyjen luonnonvarojen jalostamista tuotteiksi, joita ihmiset tarvitsevat, joista he hyötyvät ja joita he arvostavat. Palveluihin sisältyvät tuotantopalvelut (ekosysteemeistä saatavat tuotteet, esimerkiksi perintöaines, ravinto ja kuidut, makea vesi), säätelevät palvelut (hyödyt ekosysteemiprosessien sääntelystä, esimerkiksi tulvien ja tautien säätely, ilmasto, vesi ja ihmisten terveys), kulttuuripalvelut (myös aineettomat hyödyt, kuten virkistys, esteettiset arvot ja henkinen rikastuminen) ja ylläpitävät palvelut (jotka ovat välttämättömiä kaikkien muiden ekosysteemipalvelujen tuotannolle, esimerkiksi biomassan tuotanto, puhdas ilma, ravinteiden ja veden kierto).

Näitä luonnon palveluja ei tunnusteta riittävästi talouden markkinoilla, valtiolisessa politiikassa eikä maankäytössä, joten monet ekosysteemipalvelut ovat vaarassa hävitä tai niiden sietokyky on vakavassa vaarassa ylittyä. Ekosysteemipalvelujen käsitteen laaja-alainen käyttöönotto Euroopassa, joka liittyy vuoden 2005 vuosituhanen ekosysteemi-arvion seurantaan ja G8+5-maiden aloitteeseen vuoden 2010 kokoukseksi, jossa käsitellään yleissopimusta biologisesta monimuotoisuudesta sekä ekosysteemien biodiversiteetin taloudellisia näkökohtia, tuo mukanaan vahvoja taloudellisia näkökohtia, jotka voivat auttaa muuttamaan politiikan painopistealueita, toimia ja rahoitusta ympäristöpolitiikan alalla ja kiinnittämään muiden, eri aloja edustavien sidosryhmien huomiota asiaan, jolloin näiden tietämuutoksen taloudellista merkityksestä kasvaa.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- laatimalla ensimmäisen eurooppalaisen ekosysteemi-arvion (Eureca 2012) osana vuosituhanen ekosysteemi-arvion seurantaa,
- tukemalla ekosysteemien ja biodiversiteetin taloudellisia näkökohtia käsittelevää TEEB-hanketta (Economics of Ecosystems and Biodiversity), vuosituhanen ekosysteemi-arviota ja YK:n ympäristöohjelman vihreän maailmantalouden aloitetta (Global Green New Deal), joka liittyy luonnonvaratilinpitoon, ekosysteemien sietokyvyn dokumentointiin ja niiden arvottamisen analysointiin,
- lisäämällä tietoa luonnonvarojen arvosta ja käytöstä ekosysteemipalveluihin sovitettujen markkinalähtöisten mekanismien avulla,
- lisäämällä tietämystä Euroopan ekosysteemien kynnysistä ja sietokyvystä erityisesti ilmastonmuutoksen osalta esimerkiksi hiilen sitomisen, ravintoketjujen dynamiikan, ravinnon tuotannon ja maiseman pirstoutumisen osalta,
- maksimoimalla nykyisten tietojen ja tilamallinnustekniikoiden käyttö, jotta voidaan tukea ekosysteemipalvelujen kunnan ja sietokyvyn analysoimista Euroopassa ja maailmanlaajuisesti Euroopan jalanjäljen ja kasvavan alakohtaisen kysynnän osalta,
- päivittämällä EYK:n indikaattoripuitteita, SEBI 2010 -aloite mukaan luettuna, soveltamalla ekosysteemipalvelujen lähestymistapaa ja integroimalla ne EYK:n arviointeihin, ja
- tarjoamalla ekosysteemipalveluja koskevaa viestintä- ja koulutusaineistoa yleisölle, poliittisille päättäjille ja tieteellisille asiantuntijoille multimedialla, esimerkiksi EY:n biologisen monimuotoisuuden tiedonvälitysjärjestelmän avulla.

2.4 Ympäristö ja terveys

Päätavoite

Tehdä yhteistyössä OECD:n, Eurostatin, yhteisen tutkimuskeskuksen ja EU:n virastojen kanssa erilaisia arvioita ja tiedonkeruuhankkeita, joilla tuetaan saasteista, kemikaaleista ja erilaisista tekniikoista ihmisen terveyteen kohdistuvia haittavaikutuksia vähentävän politiikan kehittämistä. Samalla painotetaan varhaisen toiminnan tarvetta selventäviä tutkimuksia ja ennalta ehkäisevien toimien ja varotoimien hyötyjä.

Analyysi

Ympäristön laatu ja sen yhteydet ihmisen terveyteen tunnustetaan yhdeksi ympäristöä koskevan kuudennen toimintaohjelman painopistealueista. Se näkyy myös yhteisön toisessa terveysalan toiminta-ohjelmassa (2008–2013), Euroopan ympäristöterveystoimintasuunnitelmassa (2004–2010), EU:n uudistetussa kestävä kehityksen strategiassa ja EU:n keskeisessä kemikaalipolitiikassa sekä Maailman terveysjärjestön WHO:n lasten ja ympäristöterveyden toimintaohjelmassa. Näiden ohjelmien väliarvioinneissa tuotiin esiin tähän mennessä saavutettu edistys, mutta korostettiin tarvetta työn tehostamiseen vastaisuudessa.

Terveysministerit korostivat hiljattain kokoontuneessa EU:n neuvostossa tarvetta varhaisiin toimiin, ennalta ehkäisevien ja varotoimien hyötyjä ja tarvetta kehittää välineitä, jotka ennakoivat ja torjuvat mahdollisia uhkia ja vastaavat niihin uusien ja uusiutuvien kysymysten, kuten nanoteknologian, alalla, sekä tarvetta lisätä alan sidosryhmien osallistumista kumppanuuksien avulla eri toimialoilla ja kaikilla tasoilla. Ministerit peräänkuuluttivat tietoa ympäristöön vaikuttavista tekijöistä, joiden terveysvaikutukset ovat myönteisiä, kuten biologisesti monimuotoiset ympäristöt, moottorittomat liikennevälineet ja asumisolot.

Toimet

Saavutamme tavoittemme

- parantamalla ympäristö-, terveys- ja kemikaalitietojen saatavuutta sekä indikaattorien ja tila-analysien kehittämistä edelleen ja yhteyksiä yhteiseen ympäristötietojärjestelmään (SEIS) sekä ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuiseen seurantajärjestelmään (GMES),
- testaamalla erilaisten menetelmällisten lähestymistapojen, kuten biomonitoroinnin, käyttökelpoisuutta arvioitaessa saasteiden haitallisia ja hyödyllisiä vaikutuksia (kuten muovit, hormonaaliset haitta-aineet, muuntogeeniset viljelykasvit polttoaineiden ja kuidun tuotantoon) ympäristöön ja ekosysteemeihin (myös ulko- ja sisäilma, vesi ja maaperä) ja erityisesti ekosysteemien toimintaan ja ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin,
- tutkimalla saasteiden ja kemikaalien ympäristökuormitusta esimerkiksi iän, sosiaalis-taloudellisen statuksen ja kulkeutumisen taustojen perusteella,
- tuottamalla syötteitä kaikkiin keskeisiin EYK:n arviointeihin, kuten ympäristön tilaa ja näkymiä koskevaan arvioon vuonna 2010 ja eurooppalaiseen ekosysteemi-arvioon vuonna 2012, EYK:n alueellisiin arviointeihin ja moniin kansainvälisiin raportteihin ja arvioihin, kuten YK:n Euroopan ympäristö -ministerikonferenssiin,
- tuottamalla raportin Bradford-Hillin työstä, joka käsittelee syy-seuraussuhteita ympäristön ja terveyden alalla,
- tekemällä yhteistyötä keskeisten kumppanien kanssa merkittävässä EU:n toimielinten välisissä prosesseissa ja suurimmissa tapahtumissa ja kokouksissa, kuten WHO:n ministerikonferenssissa ja Euroopan kansanterveysjärjestön (EUPHA) vuoden 2009 konferenssissa, ja
- parantamalla päätöksentekoa tukevia työkaluja siinä, miten ne huomioivat epävarmuuden, riskin, tietämättömyyden ja varovaisuuden keskeisissä ympäristö- ja terveyskysymyksissä.

2.5 Meriympäristö

Päätavoite

Laajentaa yhteistyötä ja tukea toimia, jotka liittyvät EU:n meripolitiikan alaa koskeviin tietoihin ja joiden avulla pystymme tunnistamaan, hyödyntämään ja arvioimaan taloudellisia tietoja merellä tapahtuvasta toiminnasta, tekemään arvioita merialueiden käytön suunnittelusta ja tekemään yhteistyötä lähdeorganisaatioiden kanssa, jotta merkittävät ympäristötiedot voidaan ottaa huomioon.

Analyysi

EU:n meripolitiikka ja sen ympäristöpilari, meristrategian puitedirektiivi, asettavat ekosysteemilähtöisen lähestymistavan keskeiseksi osaksi yhdenmukaistettuja poliittisia toimia valtameriä ja meri- ja rannikkoalueita koskevien kysymysten alalla. Tässä lähestymistavassa otetaan huomioon Euroopan meri- ja rannikkojärjestelmien suuri ympäristöpotentiaali, jonka avulla ne voivat tarjota elintärkeitä ekologisia palveluja vastineeksi yhä kasvaviin ilmastomuutoksen paineisiin ja erilaisten kilpailevien taloudellisten toimintojen (esimerkiksi merenkulun, kalastuksen, energian ja resurssien etsinnän) voimistumiseen kaikilla Euroopan merialueilla.

Yhdennetyissä arvioissa tarvitaan nyt uusia, entistä laajempia seuranta- ja analyysimenetelmiä. Ne perustuvat teknisten järjestelmien ja tietojärjestelmien, kuten EU:n merikartaston, jo alulle pantuun kehittämiseen ja erityiseen tukeen Euroopan meripoliittiselle seurantakeskukselle ja tietoverkolle (EMODNET) ja sen yhteyksille Euroopan vesitietojärjestelmän meriosioon ja SEIS-järjestelmään. Nämä auttavat muodostamaan yhteyden lähdeorganisaatioihin ja tarjoavat yhteisen ja ajantasaisen yhteyden kaikkiin tarvittaviin tietoihin, joilla tuetaan merialueiden käytön suunnittelua ja ympäristöraportoinnin tilaa.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- vahvistamalla yhteiset menetelmät Euroopan merien moniulotteista (esim. pohjanmuodostusta selvittävää) ja toiminnallista (esim. energiapotentiaali, suoja-alueet) kartoitusta varten, jotta voidaan osallistua Euroopan merikartaston laatimiseen, tarjota paikallisesti merkittäviä arvioita ja lisätä meriosio Euroopan vesitietojärjestelmään (WISE),
- yhdenmukaistamalla merenpohjan ja luontotyyppien kuvaamista EUNIS-tietokantaan sopivan suurimittakaavaisen kartoituksen ja luokituksen avulla,
- käynnistämällä selvityksiä meriekosysteemien kirjanpidosta meriympäristön sosiaalis-taloudellisen toiminnan osalta,
- osallistamalla Euroopan vesitietojärjestelmään kuuluvaan paikkatietojen vaihtojärjestelmään tietojen hakemiseksi, tarkastelemiseksi ja niistä keskustelemiseksi Euroopan meripoliittisen seurantakeskuksen ja tietoverkon (EMODNET) yhteydessä,
- huolehtimalla merta koskevasta osuudesta ja tukemalla yhdenmukaistettua lähestymistapaa selityksin varustetussa, mereen liittyviä aiheita käsittelevässä luonnoksessa vuoden 2012 eurooppalaiseksi ekosysteemi-arvioksi ja painottamalla siinä merialueiden käytön suunnittelun ja käytäntöjen tehokkuuden arviointia,
- osallistamalla asianmukaisen meripolitiikan arviointiin täydentämällä asiaan liittyviä seikkoja (esim. matkailu, liikenne) sekä muita alueellisia näkökohtia kahden vuoden välein julkaistavassa Horizon 2020 -edistymisyhteenvedossa, Itämeren aluestrategiassa Ruotsin puheenjohtajakaudella vuonna 2009 ja Espanjan puheenjohtajakaudella vuonna 2010, ja
- tarjoamalla EYK:n vesien tietokeskuksen asianmukaisten analyttisten työkalujen avulla helpon pääsyn raportteihin, tilastotietoihin, indikaattoreihin ja muuhun tietoon.

2.6 Kestävä kulutus ja tuotanto sekä jätteet

Päätavoite

Tukea maailmanlaajuisia, EU:n ja jäsenvaltioiden kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta sekä resurssienhallintaa ja jätehuoltoa koskevia toimia analyttämällä perustaa vahvistamalla ja kehittämällä kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta indikaattoreita ja muita rakenteellisia indikaattoreita, elinkaariarviointia, ympäristötilinpidon, yhdennettyjä arvioita, näkymiä ja skenaarioita sekä keskittyä erityisesti asumiseen, ravintoon, liikkuvuuteen sekä matkailuun ja virkistykseen.

Analyysi

On yhä yleisemmin tunnustettu tosiasia, että meidän eurooppalaisten on kannettava vastuu kulutus- ja tuotantomalliemme ympäristövaikutuksista Euroopassa ja niiden elinkaareen liittyvistä ympäristövaikutuksista muissa maanosissa. Materiaaliresurssien kestävä hallinta ja kestävä jätehuolto ovat erottamaton osa tätä vastuuta.

Kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta sekä jätteiden tuotannon ja resurssien käytön merkitys näkyy poliittisissa painopistealueissa ja suunnitelmissa, erityisesti YK:n kestävästä kehityksen toimikunnan (UNCSD) 2010–2011 arvioissa kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta sekä jätteistä, EU:n kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta ja kestävästä teollisuuspolitiikan toimintasuunnitelmasta, luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja jätteen synnyn ehkäisyn ja kierrätyksen teemakohtaisen strategian tarkistuksessa vuonna 2010 sekä muussa EU:n jätepolitiikassa, johon kuuluvat myös jätteitä koskevan puitteiden tarkistus sekä kansallinen kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta, resurssista ja jätteistä koskeva politiikka. Merkitys näkyy myös siinä, että liiketoiminnassa kiinnitetään yhä enemmän huomiota yritysten yhteiskuntavastuuseen, tehokkaaseen resurssien käyttöön ja ympäristönhallintajärjestelmiin, sekä Euroopassa lisääntyvänä kiinnostuksena kestävästä kulutuksesta malleja kohtaan.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tuottamalla ja ylläpitämällä kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta sekä jätteistä ja resurssista mittaavia indikaattoreita yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS) ja Eurostatin tietokeskusten avulla,
- tukemalla EU:n kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa, EU:n teemakohtaisia strategioita, kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta koskevaa kansallista politiikkaa, maailmanlaajuisista Marrakechin prosessista sekä UNCSD:n suorittamaa kestävästä kulutuksesta

ja tuotannon tarkistusta ja tekemällä tässä yhteydessä toimien vaikuttavuusarvioita sekä yhdennettyjä arvioita tuotannon ja kulutuksen vaikutuksista Euroopassa ja muualla maailmassa,

- lisäämällä tiiviissä yhteistyössä Eurostatin, YTK:n, OECD:n ja YK:n kanssa toimia yhdennetyn talous- ja ympäristötilinpidon kehittämiseksi edelleen,
- tekemällä selvityksiä elinkaariarvioinneista, resurssien käytettävyydestä ja tuottavuudesta, puhtaammasta tuotannosta ja ekotehokkaista tuotteista,
- kehittämällä kestäviä kulutus- ja tuotannon näkymiä sekä -skenaarioita Euroopalle,
- tukemalla jätteitä koskevan puitteiden direktiivin ja jätteen synnyn ehkäisyä ja kierrätystä koskevan teemakohtaisen strategian täytäntöönpanoa selvittämällä erilaisia jättevitoja,
- tekemällä yhteistyötä elinkeinoelämän sekä pienten ja keskisuurten yritysten kanssa kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamiseksi kestävästä liiketoiminnan strategioista, yritysten yhteiskuntavastuusta, yhteisen ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmästä (EMAS) sekä vähittäiskauppioiden tehtävästä,
- tehostamalla kestävästä tuotannosta ja ekoinnovaatioita koskevia toimia yhdessä OECD:n kanssa,
- tukemalla naapurimaita kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta sekä jätteitä koskevien tietojen tarpeissa, erityisesti Välimeren maita Horizon 2020 -aloitteen puitteissa ja EYK:n Länsi-Balkanin maiden kanssa tekemän yhteistyön puitteissa, ja
- parantamalla poliittisten päättäjien ja kuluttajien välistä viestintää siitä, miten kulutuksen ympäristövaikutuksia voidaan vähentää ja miten voidaan kehittää vaihtoehtoja entistä kestävämpiä tuotteita ja kulutusta varten.

2.7 Maankäyttö

Päätavoite

Tiedottaa poliittisille päättäjille, toimijoille ja yleisölle, miten alueiden ja maankäyttöresurssien entistä tehokkaampi käyttö johtaa konflikteihin ja mahdollisesti palautumattomiin muutoksiin, ja kehittää tätä varten tila-analyyseja, kohdennettua maankäyttömallinnusta, sosiaalis-taloudellisten tilastojen yhdistämistä sekä tarkkoja maankäyttötietoja ja suunnittelupalveluja koskeva analyttinen perusta, jonka avulla voidaan tutkia kaupungistumisen ja maankäytön prosesseja.

Analyysi

EU:n uudessa Lissabonin sopimuksessa korostetaan, että sektorikohtaisten politiikkojen yhteensovittamisen, yhtenäisyyden ja synergian mahdollistava poliittinen työkalu on välttämätön kestävän aluesuunnittelun ja monitasoisen hallintajärjestelmän aikaansaamiseksi Euroopan mantereelle. EU:n alueellisen agendan täytäntöönpanoa koskevassa ensimmäisessä toimintaohjelmassa pyritään erityisesti kehittämään vankka tietopohja ja arviointeja tilasta, näkymistä, kehityssuunnauksista ja poliittisista vaikutuksista eri puolilla Eurooppaa.

Keskus on tutkinut viime vuosikymmenen aikana tilankäytöstä ja maankäytön resursseista syntyneitä konflikteja Euroopassa ja todennut, että niiden kärjistäjinä toimivat kaupungistuminen, liikenteen kasvu, muutokset maatalouden painopisteissä, uudenlaiset matkailun muodot, yhteiskunnallisten tavoitteiden muuttuminen liikkuvuuden ja asumisen saralla, väestökehitys sekä alueiden maisemien jatkuvat muutokset, jotka johtuvat ekologisen ja sosiaalisen sietokyvyn vaarantavasta ilmastonmuutoksesta.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- integroimalla kaikki asiaan liittyvät geologiset ja tilankäytölliset tietosarjat ja tiedot Euroopan tasolla yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS), Inspire-infrastruktuurin ja maankäytön tietokeskuksen avulla, mukaan lukien operatiivinen melutietokanta ja ympäristömelua koskevan direktiivin mukaisen ReportNet-välineen täytäntöönpanoon liittyvät tiedot,
- määrittelemällä ESPON2013-ohjelman yhteydessä uudenlainen alueellisten indikaattoreiden sarja, jolla tuetaan aluesuunnittelua ja

jonka avulla voidaan ymmärtää erilaisia suunnitteluvaihtoehtoja, ja testaamalla tätä sarjaa,

- tuottamalla yhteistyössä erityisesti aluepolitiikan pääosaston, YTK:n ja Eurostatin kanssa arvioita Euroopan aluekehityksestä kehittyneiden tilankäytön analyysitekniikoiden, tähänastisten kehityssuunnauksien, nykytilannetta koskevien arvioiden, tulevaisuusarvioiden ja politiikan tehokkuusarvioiden avulla ja ottamalla tässä yhteydessä huomioon erilaisten toimintavaihtoehtojen taloudellisuuden,
- tekemällä yhteistyötä Eurostatin, YK:n ja jäsenvaltioiden tilastokeskusten kanssa sen varmistamiseksi, että EYK:n johtamat maan- ja vedenkäytön ja ekosysteemien tilinpitojärjestelmät muodostuvat YK:n ympäristötilinpidon maailmanlaajuisiksi standardeiksi,
- hyödyntämällä valmistunutta 2006 Corine Land Cover -maankäyttöluokitustietokantaa ja muita vastaavia tietokantoja erityisesti tarkkojen maaperän peittymistietojen osalta,
- tukemalla ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuisen seurantajärjestelmän (GMES) maankäyttäjärjestelmän ja maailmanlaajuisen havainnointijärjestelmän kehitystä, ja
- tekemällä valikoituja alue- ja teemakohtaisia arvioita (esimerkiksi kaupunki-, vuoristo- ja maaseutualueilta, matkailusta, liikenteestä ja melukartoituksesta, maaperän eroosion vaikutuksista, maan hinnoittelusta ja verotuksesta) ja tuottamalla syötettä Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä vuonna 2010 tehtävään arvioon sekä vuoden 2012 eurooppalaiseen ekosysteemi-arvioon (Eureca).

2.8 Maa- ja metsätalous

Päätavoite

Tarjota yhdennettyjä selvityksiä maankäytön kehityssuunnista maa- ja metsätaloudessa tekemällä arviointeja niiden nykyisistä ja tulevista vaikutuksista vesiin, maaperään, ilmanlaatuun, biologiseen monimuotoisuuteen ja maisemaan. Näin voidaan arvioida uusien yhteiskunnallisten vaatimusten, väestökehityksen ja tekniikan suuntausten vaikutuksia luonnonympäristöön ja luoda perusta alakohtaisen politiikan ja ympäristöpolitiikan arvioinneille ja niitä koskevalle palautteelle.

Analyysi

Maa- ja metsätaloukseen käyttö perustuotannon materiaalien (ruoan, rehun, energiabiomassan ja raaka-aineiden) tuotantoon tehostuu entisestään tulevina vuosikymmeninä. Tämä johtuu uusista vaatimuksista, tekniikan kehittymisestä (esimerkkinä selluloosa-aineksen hajottaminen entsyymien avulla, elintarvikkeiden ominaisuuksien kehittäminen tekniikan avulla, viljelykasvien jalostaminen sekä muuntogeeniset organismit) ja maatalouskäytäntöjen muuttumisesta. Metsä- ja maataloudessa siirrytään yhä enenevässä määrin rakennusten, energian ja biomateriaalien jaettuun loppukäyttöön, mikä lisää käytettävissä olevien maa-alueiden kysyntää. Ilmastonmuutoksen ja sen, että maata otetaan kaupunkien ja palvelusektorien käyttöön, odotetaan lisäävän vesi- ja maaresurssiin kohdistuvia paineita ja vaikuttavan biologiseen monimuotoisuuteen, maisemaan ja ilmanlaatuun.

EYK on työstänyt maatalousympäristön indikaattoreita, kehittänyt luonnoltaan arvokkaan maataloukseen käsitteen ja selvittänyt toimintalinjojen yhdistämistä muun muassa bioenergian tuotannon osalta.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- yhdistämällä taloudelliset ja biofyysiset mallit ja tiedot, jotta sosiaalis-taloudellisten kehityssuuntausten taustalla vaikuttavia voimia voidaan arvioida ja antaa tietoja alakohtaiseen poliittiseen keskusteluun maatalouden, bioenergian ja maaseudun kehittämisen politiikan aloilla,
- laajentamalla yhteistyössä komission yksiköiden ja YK:n ympäristöohjelman kanssa alakohtaisia indikaattorisarjoja, tilankäyttöanalyysseja ja tietokantoja, jotka koskevat viljelykäytäntöjä ja uusia maankäyttösuuntauksia, kuten elintarvikkeiden, rehun ja biomassan tuotannon yhdistettyjä vaikutuksia vesivaroihin, lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttöä, maanmuokkausmenetelmiä ja eläinsuojia,
- tuottamalla arvioita kriittisistä kysymyksistä, kuten maankäytön muutokseen liittyvästä hiilitaseesta sekä Euroopassa että muualla maailmassa, ja tutkimalla vieraslajien ja muuntogeenisten viljelykasvien ympäristövaikutuksia erityisesti bioenergian ja kuitujen osalta,
- tukemalla pyrkimyksiä kehittää ympäristö- ja ekosysteemitilinpitoa tietopohjaksi ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämistä koskeville selvityksille ja näiden tietojen liittämiseksi EYK:n arviointeihin, kuten arvioon Euroopan ekosysteemipalveluista vuonna 2012 (Eureca) ja arvioon Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä vuonna 2010.

2.9 Energia

Päätavoite

Tarjota ajantasaisten tietojen, mallien ja indikaattoreiden avulla yhdenmukaisia arvioita ja selvityksiä siitä, miten energia-alan politiikan ja toiminnan muutokset vaikuttavat ilmastonmuutoksen hillintään, ihmisten terveyteen ja ympäristöön, kustannuksiin ja hyötyihin, politiikan tavoitteiden saavuttamisen ja ympäristötehokkuuteen.

Analyysi

Energiapolitiikka on vastakin keskeisessä asemassa torjuttaessa ilmastonmuutosta ja varmistettaessa energian toimitusvarmuus Euroopassa. Energian — myös uusiutuvan energian, kuten bioenergian — tuotanto ja kulutus vaikuttavat huomattavasti ihmisten terveyteen ja ympäristöön muun muassa ilmakehän päästöjen, jätteiden tuotannon, maaperän vaurioitumisen ja öljypäästöjen muodossa. Euroopan komissio kehittää parhaillaan joulukuussa 2008 sovittua energia-alan ja ilmastonmuutoksen politiikan pakettia, jonka toimenpiteet auttavat muun muassa saavuttamaan vuoteen 2020 mennessä uusiutuvan energian, tieliikenteen polttoaineiden ja energiatehokkuuden tavoitteet, luomaan edellytykset hiilen talteenotto- ja varastointitoiminnalle ja kehittämään esittelylaitoksia. Lisäksi panostetaan lisää energiatehokkuuteen, energian kysynnän vähentämiseen, aitojen energian sisämarkkinoiden perustamiseen, energiatutkimukseen ja teknologian kehittämiseen kannustamiseen sekä kansainvälisen energiayhteistyön laajentamiseen. Euroopan työ on tiiviisti sidoksissa muiden maanosien tämän alan toimintaan.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- kehittämällä ja ylläpitämällä energia- ja ympäristöalan indikaattoreita ja parhaita käytäntöjä EYK:lle, Kansainväliselle energiajärjestölle IEA:lle, YK:n ympäristöohjelmalle, Eurostatille ja muille komission yksiköille toimitettavien jäsenvaltioiden tilastotietojen ja muiden tietojen avulla,
- arvioimalla yhteistyössä Euroopan komission, YK:n ympäristöohjelman, tutkimusyhteisön ja elinkeinoelämän kanssa uusiutuvan energiateknologian ympäristörajoitteita ja ympäristöhyötyjä ja ottamalla käyttöön uusia energiatekniikoita ja energianlähteitä, myös biopolttoaineita ja suomaita, hiilen talteenottoa ja varastointia,
- tuottamalla säännöllisiä päivityksiä energia- ja ympäristöalan indikaattoreihin, mukaan lukien energiatuet, sekä syötteitä EYK:n yhdenmukaisiin arviointeihin, ja
- arvioimalla energian tuotannosta ja kulutuksesta ympäristöön kohdistuvia paineita, mukaan lukien energiatehokkuus ja kysyntään liittyvä politiikka, polttoaineiden valinta, ilmastonmuutoksen hillitseminen/energiaturvallisuuden vaihtoehdot ja kustannukset, hyödyt ja kompromissit suhteessa niihin liittyviin ympäristökysymyksiin, esimerkiksi vesivaroihin ja biologiseen monimuotoisuuteen.

2.10 Liikenne

Päätavoite

Arvioida liikenteen vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön liikenne- ja ympäristösektorin indikaattorien, mallien ja skenaarioiden avulla. Tähän kuuluvat muun muassa edistymisen seuranta ympäristöön liittyvien poliittisten liikennealan tavoitteiden saavuttamisessa ja mahdollisten saavutettavuuden ja kestävä liikumisen uusien ratkaisujen esittely.

Analyysi

Liikenne on erottamaton osa useimpia kansakunnan bruttokansantuotteeseen kuuluvia toimintoja. Liikennemäärät kasvavat varsin samansuuntaisesti talouteen nähden ja vaikuttavat siten moniin ympäristökysymyksiin, joista merkittävimpiä ovat ilmastonmuutos, kasvuympäristöjen katoaminen, melu ja ilman saastuminen. Vaikka liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen kasvu on viime aikoina vähän hidastunut, tulevaisuusennusteissa varaudutaan huomattavaan kasvuun, jollei muita hillitsemistoimia toteuteta.

EU harkitsee tämän perusteella useita eri poliittisia toimia, esimerkiksi ilmailun sisällyttämistä EU:n päästökauppajärjestelmään, autojen hiilidioksidipäästöjen leikkaamista ja infrastruktuurien hinnoittelujärjestelmiä. Liikennettä ei kuitenkaan pidä yksin yhdistää ilmastonmuutokseen. Keskustelua laajennetaan ympäristöystävällisempää liikennettä koskevalla paketilla.

Liikennepolitiikan kehitystä ohjataan suurelta osin kohti ”kestävän kehityksen mukaista liikennejärjestelmää”, jonka keskiössä ovat saavutettavuus ja liikkuvuus. Koska nämä käsitteet eivät vielä ole käytössä, ne eivät helpota tilannetta ympäristön kannalta. Vastaukseksi entistä tiukempiin kasvihuonekaasupäästöjen tavoitteisiin on kehitettävä sektorikohtaisia erityistavoitteita. Mahdollisten lisähyötyjen saamiseksi näihin tavoitteisiin olisi niin ikään sisällytettävä kaikki ”kestävän liikennejärjestelmän” ja sen käytön keskeiset osa-alueet (ilman saastuminen, melu, luontotyyppien häviäminen ym.).

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- ylläpitämällä, kehittämällä ja tehostamalla liikenne- ja ympäristöindikaattoreita ja tekemällä yhteistyötä Eurostatin, kansainvälisen kuljetustyöväen liiton ITF:n ja OECD:n sekä Euroopan komission kanssa EYK:n Eionet-kumppaneihin perustuvan tiedonkeruun täydentämiseksi erityisesti liikennemelu- ja maankäytön ja tavarakuljetusten mallien aloilla,
- tuottamalla indikaattoripohjaisia arvioita siitä, miten liikennealalla on edistytty ympäristöseikkojen sisällyttämisessä alan politiikkaan, ja käyttämällä näitä arvioita syötteinä EYK:n säännöllisissä yhdennetyissä ja monialaisissa arvioinneissa,
- analysoimalla liikenteen osuutta ilmanlaatuun ja meluun Euroopan suurkaupungeissa,
- muodostamalla maantieteellisesti eriytettyjä liikennepäästöjen kartoituksia,
- tuottamalla tietoa prosessiin, jossa kansainvälisen lento- ja meriliikenteen ympäristönsuojelun tasoa parannetaan ja sisällytetään nämä alat Kioton sopimuksen jälkeiseen ilmastonmuutoksen hillitsemistä koskevaan järjestelmään, ja jossa tarjotaan merkityksellistä tietoa pääasiassa ilmansaasteista ja kasvihuonekaasupäästöistä, ja
- kehittämällä kestävä liikennejärjestelmän skenaarioita, tutkimalla energiatehokkuutta, kestävä kehityksen mukaista liikkumista ja saavutettavuutta sekä naapurisuuspolitiikkaan ja alueiden kehitykseen perustuvia synergioita sekä tunnistamalla ja yksilöimällä tässä yhteydessä erilaisia toimia, teknologisia vaihtoehtoja, kysynnänhallinnan vaihtoehtoja ja käyttäjien käyttäytymistä yhteistyössä liikennealan, YTK:n ja Euroopan komission yksiköiden kanssa.

Yhdennettyjen ympäristöarvioiden kysyntä kasvaa jatkuvasti kaikkialla Euroopassa ja sen naapurivaltioissa sekä maailmanlaajuisesti. EYK sekä tuottaa niitä itse että osallistuu niiden tekoon. Arvioita tarvitaan monenlaisten poliittisten prosessien edistymisen hahmottamiseen, tukemiseen ja arviointiin. Lisäksi tarve sisällyttää taloudellisia tietoja ja pitkän aikavälin näkökulmia ja vastata epävarmuustekijöihin kasvaa jatkuvasti. Arviointien määrän ja moninaisuuden kasvu johtaa yhtä kaikki epätehokkuuteen, päällekkäisyyksiin ja epäjohtamukaisuuksiin ja voi heikentää arvioiden tarkkuutta.

Perustamisasetuksensa mukaisesti EYK on velvollinen julkaisemaan viiden vuoden välein selvityksen Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä. Seuraava selvitys on annettava vuonna 2010. Perustamisestaan lähtien EYK on julkaissut lisäksi neljä yleiseurooppalaista arviota, jotka kattavat Itä-Euroopan, Keski-Aasian ja Kaukasuksen valtiot ja joista kahdessa on keskitytty Välimeren alueeseen ja kahdessa pohjoisnapa-alueeseen. Lisäksi EYK on kiinnittänyt entistä enemmän huomiota skenaarioiden kehitykseen, pitkän aikavälin tutkimuksiin sekä ympäristö- ja terveyskysymysten taloudelliseen arviointiin ja historialliseen analysointiin, jotta poliittista suunnittelua ja päätöksentekoa erittäin epävarmoissa ja monitahoisissa oloissa voidaan parantaa.

Tulevien viiden vuoden aikana EYK julkaisee viisivuotisraporttinsa ja arvionsa sekä kehittää ja laatii kumppaneidensa kanssa muita alueellisia, yleiseurooppalaisia ja yleismaailmallisia arvioita. EYK pyrkii niin ikään luomaan vankan pohjan EU:n ympäristöä koskevalle toimintaohjelmalle.

Jotta nämä arvioinnit varmasti tukevat päätöksentekoprosesseja ja poliittista kehittämistä, niissä painotetaan neljää seikkaa:

- yhdennettyä ympäristöpolitiikan analyysia sekä kansallisen ja alueellisen politiikan arviointia ja toimia, joilla turvataan ympäristö suhteessa esimerkiksi liikenteeseen ja infrastruktuuriin, maatalouteen (bioteknologiat ja muuntogeeniset organismit), energiaan ja teollisuuteen (kestävä tuotanto ja kulutus ja nanoteknologiat) ja rahoitukseen (vakuutusalaan) ja kauppaan (vähittäiskauppaan),
- päätöksentekoa riskin ja epävarmuuden monipolvisessa ympäristössä ja päätöksenteon tukityökalujen käyttöä,
- entistä useampia sosiaalisia ja taloudellisia analyyseja, joilla ympäristön ympäristöriippuvuudet tuodaan yhteiskunnallisen ajattelun valtavirtaan, ja
- skenaarioiden ja muiden tulevaisuussuuntatuneiden menetelmien käytön tehostamista kestävä tulevaisuuden tueksi.

Tähän strategian osa-alueeseen kuuluvat toimet sijoittuvat viiden eri teeman alle:

- **yhdennetty ympäristöarviointi**
- **alueellinen ja yleismaailmallinen arviointi**
- **päätöksenteon tukeminen**
- **taloudelliset näkökohdat**
- **strateginen tulevaisuus.**

3.1 Yhdennetty ympäristöarviointi

Päätavoite

Valmistella ja julkaista vuonna 2010 korkealaatuinen raportti ympäristön tilasta ja näkymistä Euroopassa ja tiedottaa siitä sekä laatia pitkän aikavälin strategia verkostojen ja kumppaneiden kanssa tulevien maailmanlaajuisien, alueellisten, teema- ja alakohtaisten arviointien ja selvitysten koordinoimiseksi.

Analyysi

EYK:n tehtävänä on *”julkaista joka viides vuosi selvitys ympäristön tilasta, kehityssuunnista ja tulevaisuudennäkymistä sekä täydentää sitä erityiskysymyksiin keskittyvillä tunnuslukuselvityksillä”* (EYK:n perustamisasetuksen 2 artikla). Seuraava raportti ympäristön tilasta ja näkymistä on tarkoitus julkaista vuonna 2010.

Nämä viiden vuoden välein julkaistavat EYK:n pääselvitykset sisältävät strategisen inventoinnin ja tulevaisuussuuntautuneen arvion ympäristökysymyksistä suhteessa kestäväan kehitykseen EU:n jäsenvaltioissa, ehdokasvaltioissa ja mahdollisissa ehdokasvaltioissa. Selvitykset ovat osa strategista ympäristöpoliittista päätöksentekoa koko EU:n tasolla, EU:n ympäristöä koskevien toimintaohjelmien ja strategioiden arviointia ja tulevien agendojen määrittelyä.

Vuoden 2010 selvitys tarjoaa ajallisesti oivan tilaisuuden arvioida kuudetta ympäristöä koskevaa toimintaohjelmaa ja EU:n kestäväan kehityksen strategian asiaankuuluvia osia, ja näin selvityksen pitkän aikavälin suuntausten ja ennusteiden sekä uusien esiin nousseiden seikkojen avulla voidaan hahmottaa mahdollisia tulevia ohjelmia.

Koska vuoden 2010 selvitys herättää laajaa kiinnostusta, eri yleisöjä varten suunnitellaan eriytettyjä tuotteita ja multimediatekstintää, teema- ja maakohtaiset kysymykset mukaan luettuina.

Uuden strategian aluksi arviointien tulevaisuuslottuvuutta laajennetaan entisestään, jotta EYK pystyy täyttämään keskeisen viisivuotisen raportointitehtävänsä ja vastaamaan monilukuisiin pyyntöihin johdonmukaisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- koordinoimalla eri teemakohtaisten toimintojen, SEIS-järjestelmän ja indikaattorisarjojen tuotoksia Euroopassa (Eurostatin hallinnoimat indikaattorit mukaan lukien), jotta saadaan teemakohtainen, indikaattorilähtöinen yhdennetty ympäristöarvio ympäristön trendeistä ja näkymistä Euroopassa,
- ylläpitämällä maakohtaisia prosesseja, joiden avulla voidaan laatia maa-analyysseja ja tuloskortteja, ja kehittämällä tältä pohjalta oppimissuuntautuneita vertailuarvioita kunkin maan toimista, tilanteista ja vastineista,
- tehostamalla arvioiteja koskevaa viestintää ja tiedonvälitystä multimediamuotoisen, helpotajuisen ja monikielisen tiedotuksen avulla,
- tuottamalla ympäristöseikoista tulevaisuussuuntautuneita, yhdennettyjä poikkileikkausarvioiteja, joissa selvitetään, miten ympäristökysymysten ja toisaalta Euroopan ja koko maailman sosiaalis-taloudellisen kehityksen vuorovaikutus voi kestäväan kehityksen kannalta kehittyä erilaisissa todennäköisissä skenaarioissa ja miten kehitys voi vaikuttaa Eurooppaan, naapurimaihin ja muihin maanosiin, ja
- kehittämällä yhdennettyjä aluekohtaisia ympäristöarvioiteja varten pitkän aikavälin strategia, joka kattaa viiden vuoden raportointijakson sekä muut alueelliset, maailmanlaajuiset ja aihekohtaiset arviointitarpeet.

3.2 Alueellinen ja yleismaailmallinen arviointi

Päätavoite

Suunnitella, valmistella ja tuottaa alueellisia arviointeja sekä osallistua niihin politiikan eri osa-alueiden ja poliittisten prosessien tukemiseksi ja EYK:n pitkän aikavälin strategian mukaisten yhdennettyjen arviointien ja viisivuotisselvitysten tuottamiseksi.

Analyysi

Yhteiset maantieteelliset ja ympäristölähtöiset mallit ovat tyypillisiä Euroopan erityisalueille, esimerkiksi rannikkoalueille ja vuorijonoille. Ne liittyvät yhtäältä Euroopan maisemien monimuotoisuuteen ja toisaalta tietyn tyyppisiin kohdennettuihin prosesseihin ja politiikkaan tai yleisemmin alueelliseen yhteenkuuluvuuteen. Näiden erilaisten alueiden, kuten rannikko-, kaupunki-, maaseutu- tai vuoristoalueiden, ympäristön tilan selvittäminen perustuu näin ollen eri alueiden tyypillisiin sosiaalis-taloudellisiin piirteisiin ja nykyisiin ja historiallisiin maankäyttömalleihin. Tästä on merkittäviä seurauksia, koska monissa politiikan ja päätöksenteon skenaarioissa on otettava huomioon monenlaista vuorovaikutusta, kuten kaupunkirakenteen hajautuminen maaseutualueille, kaupungistumisen vaikutus rannikkoalueiden ekosysteemipalveluihin ja vuoristoalueiden maanviljelyn tehtävä luonto-arvoiltaan arvokkaan maatalousmaan ylläpitäjänä. EYK on mukana lukuisten alueellisten arvioiden laadinnassa ja ympäristön tilasta kertovien selvitysten prosesseissa.

Esimerkkejä tästä työstä ovat muun muassa Euroopan naapuruuspolitiikka ja Keski-Aasian strategia, Välimeren Horizon 2020 -prosessin koordinointi ja tulokortin koostaminen edistymisen mittaamiseksi sovitun indikaattorisarjan perustella, YK:n yleiskokouksen yleismaailmallinen, eri arviointeja koskeva arvio, jonka avulla voidaan kehittää säännöllinen prosessi meriympäristön arvioimiseksi ja pohjoisnapa-alueen ja keskeisten ekosysteemien, kuten kosteikkojen ja vuoristoalueiden, arvioimiseksi.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tarjoamalla yhteydet ja helpon pääsyn SEIS-järjestelmään, Reportnet-infrastruktuuriin ja erilaisiin yhdennetyt arviot mahdollistaviin työkaluihin, jotta kansainvälisen yhteisön muilla toimijoilla on mahdollisuus hyödyntää kehitettyjä välineitä,
- tekemällä yhteistyötä Välimeren toimintasuunnitelman, Eurostatin ja muiden kumppaneiden kanssa, jotta Horizon 2020 -aloitteeseen saadaan säännöllinen raportointiprosessi ja voidaan julkaista viisi- ja kaksivuotisraportteja Välimeren ympäristöstä,
- suunnittelemalla ja valmistelemalla viidettä yleiseurooppalaista arviointiraportti,
- osallistumalla asiantuntijaryhmien ja paneelien puheenjohtajuuden kautta YK:n yleiskokouksen meriympäristön arviointien yleismaailmalliseen arviointiin, YK:n ympäristöohjelman GEO-raporttiin ja muihin varhaisen varoituksen ja arvioinnin (DEWA) toimiin ja muihin YK:n arvioihin,
- tunnistamalla arviointitarpeet ja tarjoamalla räätälöityjä erityisarviointeja arktisen ympäristön tilasta,
- tunnistamalla arviointitarpeet ja kehittämällä tarpeellisia arviointeja koheesiopolitiikan, tilankäytön suunnittelun ja ekologisen samankaltaisuuden perusteella yhteenkuuluvien alueiden tueksi (esimerkkeinä rannikot, sisämeret, kaupunki-, maaseutu- ja vuoristoalueet), ja
- tehostamalla viestintää ja tiedonvälitystä yhdennettyjen arviointien merkityksestä ja perustasta multimediamuotoisen, helppotajuisen ja monikielisen tiedotuksen avulla.

3.3 Päätöksenteon tukeminen

Päätavoite

Edistää systeemitieteiden, monisyisyyden, epävarmuuden ja tietolähteiden vaikutusten entistä laajempaa ja hyväksytympää ottamista oikea-aikaisen, osallistavan, perustaltaan vankan ja mukautuvan päätöksenteon tueksi.

Analyysi

Tiedemaailmassa on yhä selvempi käsitys siitä, että ympäristöön, terveyteen ja ekologiaan liittyvät kysymykset ovat monitahoisempia, monisyisempiä ja enemmän keskenään kytköksissä kuin aiemmin on uskottu. Järjestelmätieteet, epälineaarinen dynamiikka ja kynnyksiä leimaavat useimpia ympäristö- ja terveyskysymyksiä. Niistä voidaan mainita esimerkiksi ilmastonmuutos, EU:n ympäristöterveyttä koskevan toimintasuunnitelman neljä ensisijaista tautia ja sairautta, ekosysteemien terveys ja biologisen monimuotoisuuden häviäminen. Hallitusten ja yhä useammin myös kansalaisyhteiskunnan oikea-aikainen reagointi häiriöihin näissä monimutkaisissa ekologisissa ja biologisissa järjestelmissä edellyttää toimintaa epävarmojen viitteiden ja aika ajoin myös poikkeuksellisten merkkien (tarkkojen tutkimusaineistojen sijasta esimerkiksi perinteisen tiedon tai yleistiedon) perusteella, mikäli vahingot halutaan estää ennakoivasti. Tällaiset päätökset on tehtävä laajalta tietopohjalta, osin yleisön osallistumisen perusteella. Toiminnassa on käytettävä tukena aiempien toimien – tai toimien toteuttamatta jättämisen – vaikuttavuutta ja seurauksia uusissa ongelmissa ja varhaisissa varoituksissa.

Yleisön ja sidosryhmien osallistuminen tunnustetaan niin ikään yhä yleisemmin osaksi tehokasta päätöksentekoa monimutkaisiin järjestelmiin perustuvissa kysymyksissä, kuten vesienhoitosuunnitelmissa, strategisissa vaikutusarvioinneissa, sopeutumisessa ilmastonmuutokseen, maankäytössä, luonnonsuojelussa ja alueidenkäytön suunnittelussa, strategisessa tulevaisuus suunnittelussa, liikenteen kysynnän hallinnassa, veden, energian ja resurssien käytössä sekä ympäristönmuutoksen harrastajapohjaisessa seurannassa.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- kehittämällä menneisyyttä tarkastelevia selvityksiä aiemmasta ympäristöpäätöksenteosta (esimerkkinä ”Late lessons from early warnings” -raportin 2 osa), jotta saadaan laajempi tietopohja tulevien poliittisten toimien yksilöimiseksi ja toteuttamiseksi oikea-aikaisesti, vankasti ja sopeutuvasti,
- edistämällä yllätysherkkien parametrien pitkän aikavälin seurantaa, jotta osaamme varautua paremmin häiriöihin biologisissa ja terveyteen liittyvissä järjestelmissä,
- tutkimalla erilaisia menetelmiä, joilla yleisö saadaan osallistumaan tehokkaasti uusien ekologisten ja terveyteen liittyvien ongelmien tunnistamiseen ja hallintaan,
- kehittämällä ja käyttämällä päätöksenteon tukityökaluja esimerkiksi ilmastonmuutoksen, sopeutumisen, ekosysteemien arvottamisen ja haavoittuvuusarviointien keskeisillä aloilla,
- analysoimalla ja yhdenmukaistamalla avoimempia lähestymistapoja tieteellisen ja muun tiedon, esimerkiksi perinnetiedon, arviointiin ja ennalta varautumisen periaatteen entistä laajemman käytön tukemiseen,
- parantamalla ja yksinkertaistamalla syy-seuraussuhteiden ja epävarmuustekijöiden luonnehtimiseen käytettävää käsitteistöä ekologisissa ja biologisissa järjestelmissä tukien samalla käsitteistön laaja-alaista käyttöönottoa,
- kehittämällä kumppanien kanssa sellaisten oikeudenkäytön tyyppien sisäistämistä, jotka vastaavan ympäristön tarpeisiin, ja
- lisäämällä näiden asioiden tunnettuutta erilaisten sidosryhmien kanssa järjestettävissä työpajoissa.

3.4 Taloudelliset näkökohdat

Päätavoite

Tukea ja tuottaa yhdennettyjä taloudellisia selvityksiä, mukaan lukien eri teemojen (biologinen monimuotoisuus, ilmastonmuutos, meriympäristö, alueiden käytön suunnittelu, ympäristöterveys) ja käyttövoimien (maatalous, liikenne, (bio)energia) mallintaminen, jossa keskitytään poliittisten toimien toteuttamatta jättämisen kustannuksiin, toimenpiteiden kustannuksiin, kohentuneen ympäristön laatuun ja ekosysteemipalvelujen hyötyihin sekä markkinalähtöisten välineiden ja ympäristöverouudistuksen rooliin ja vaikutukseen. Keskeinen osa näitä toimintoja on tietovarantojen ylläpito.

Analyysi

Riittämättömistä toimista tai toimista luopumisesta aiheutuviin taloudellisiin vahinkoihin ja hyvinvoinnin laskuun kiinnitetään nykyisin yhä enemmän huomiota. Toisaalta politiikan ja toimenpiteiden on saatava aikaan tehokkaita ja mahdollisimman edullisia ratkaisuja. Ympäristöselvitysten ja -arvioiden taloudellinen osatekijä korostuu jatkuvasti, ja tämä näkyy menetelmien kehityksessä: esimerkkeinä mainittakoon poliittisten toimien toteuttamatta jättämisen ennakointiarviointi, vaikutusarviointit ja yhdennetyt selvitykset ja jälkiarviointit. Markkinalähtöiset välineet tunnustetaan yhä laajenevassa määrin mahdollisesti kustannuksia säästäviksi välineiksi, ja ympäristöverotuksen uudistuksen tarkoituksena on sovittaa yhteen ympäristönsuojelulliset, verotukselliset ja sosiaaliset tavoitteet.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- kehittämällä edelleen tiedonkeruuta ja arviointeja toimien ja toimimatta jättämisen taloudellisista seurauksista,
- kehittämällä yhdennettyjä selvityksiä taloudellisista käyttövoimista ja ympäristöongelmista ja poliittisista työkaluista,
- laatimalla kartoituksia ja arvioita markkinalähtöisten ratkaisujen ja ympäristöverouudistusten roolista,
- laatimalla toimenpiteiden toteuttamatta jättämiseen perustuvia kustannusarvioita ekosysteemipalveluille ja ihmisen hyvinvoinnille aiheutuvista markkinalähtöisistä ja muista vahingoista ja sisällyttämällä nämä arviot eurooppalaisiin ekoarviointiohjelmiin,
- tekemällä yhdennettyjä selvityksiä tärkeimpien käyttövoimien ympäristöseurauksista ja resurssitehokkuudesta ja ratkaisusta markkinalähtöisten lähestymistapojen pohjalta, kuten hiilimarkkinat ja ympäristöverotus,
- tekemällä ympäristöverotuksen uudistamista koskevan selvityksen vastineena ympäristönsuojelullisten, taloudellisten/verotuksellisten ja sosiaalisten tavoitteiden pitkän aikavälin kestäväälle yhteensovittamiselle, ja
- kehittämällä edelleen menetelmiä, hyötyjen siirto mukaan luettuna, muiden kuin markkinalähtöisten arvotustutkimusten tulosten ja maankäyttö- ja ekosysteemitilinpäidon arvotuksen laajentamiseksi.

3.5 Strateginen tulevaisuus

Päätavoite

Auttaa laajentamaan strategista päätöksentekoa EYK:n merkittävien asiakkaiden ja kumppanien keskuudessa kehittämällä edelleen skenaarioperustaisia arviointeja erityisalueilla, esimerkiksi keskeisten EYK:n arviointien tulevaisuussuuntautuneet osat, edistämällä valmiuksien muodostamista ja hyödyntämällä entistä paremmin nykyisiä prosesseja, tietoja ja menetelmiä käyttäjäkohtaisesti räätälöityjen tulevaisuuden vaihtoehtojen tarjoamiseksi.

Analyysi

Tulevaisuustutkimusten ja erityisesti skenaarioiden merkitys päätöksenteossa tunnustetaan entistä laajemmin, sillä ympäristöongelmien monimutkaisuus, kasvava riski ja epävarmuus näkyvät nyt entistä selvemmin.

Ensimmäisinä toimintavuosinaan EYK keskitti toimintansa tähän osa-alueeseen sisällyttämällä tulevaisuussuuntautuneisuuden keskeisiin EU:ta koskeviin arviointeihinsa (Euroopan ympäristön tila ja näkymät) ja selvittämällä yhteisön ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoa etäisyys tavoitteesta -analyysin avulla. Vuonna 1999 julkaistun tilaa ja näkymiä koskevan viisivuotisselvityksen tietojen ja muutetun asetuksen perusteella EYK:ta pyydettiin sisällyttämään tulevaisuussuuntautunut osa arvioihinsa.

Niinpä EYK:n työsarka on kasvanut Euroopan ympäristön tilaa ja näkymiä laajemmaksi, teemakohtaisille aloille, ja nykyisen lainsäädännön ja Euroopan rajojen ulkopuolelle. Viime strategiakauden aikana pääosa työstä koostui laajoista arviointiprosesseista, jotka liittyivät ympäristön tilaa ja näkymiä koskevaan viisivuotisraporttiin vuonna 2005 ja vuonna 2007 Belgradissa järjestettyyn Euroopan ympäristö -konferenssiin. Lisäksi EYK osallistui YK:n ympäristöohjelman Global Environmental Outlook (GEO) -prosessiin. Lisäksi se on osoittanut laajalti arvostetun PRELUDE-skenaariotyöskentelyn avulla, että skenaariot tarjoavat mahdollisuuksia asioiden jäsentämiseen poliittisen jakson varhaisvaiheissa ja että strateginen ajattelu voidaan sisällyttää poliittiseen päätöksentekoon.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- jatkamalla tukea meneillään oleville EYK:n arviointiprosesseille ja erityisesti vuoden 2010 tila- ja näkymäarvioinnin tulevaisuus selvityksille sekä Euroopan ekosysteemi arviolle (Eureca 2012),
- tukemalla skenaarioiden käyttöä ja nykytilannetta koskevia arviointitekniikoita strategisessa päätöksenteossa kehittäen suuntaviivoja, parhaita käytäntöjä ja Internet-pohjaisia koulutusvälineitä,
- aloittamalla uusia tulevaisuussuuntautuneita arvioita ja skenaarioarvioita politiikan erityisaloilla, yksittäisillä alueilla ja yksittäisissä kysymyksissä,
- tutkimalla edelleen skenaarioiden vaikutusten ja tehokkuuden nykyistä hyödyntämistä strategisessa ympäristöpäätöksenteossa,
- kehittämällä SEIS-järjestelmän kautta tietojärjestelmiä tulevaisuussuuntautunutta tietoa varten ja kehittämällä yksityiskohtaisesti räätälöityjä työkaluja tulevaisuussuuntautuneiden tietojen hallintaa varten, ja
- vahvistamalla yhteistyötä eri maiden ja muiden alan merkittävien toimijoiden kanssa (esimerkkeinä ympäristöasioiden pääosasto, YTK, Eurostat), jotta voidaan muodostaa strategisia kumppanuuksia asiaankuuluvien tietokeskusten ja tutkimusohjelmien kanssa ja kehittää valmiuksia, kohentaa menetelmällisiä lähestymistapoja ja tarvittaessa laajentaa nämä lähestymistavat kattamaan myös elinkeinoelämän ja kansalaisjärjestöt.

Helppotajuuden, ajantasaisen tiedon tarve on kasvanut merkittävästi vuosien 2004–2008 strategiakaudella. Kysyntää on niin poliittisten päätöksentekijöiden kuin Euroopan kansalaistenkin taholta. Kansalaiset toivovat, että viranomaisten tiedot olisivat täysin läpinäkyviä. Tämän kehityksen rinnalla myös uuden informaatioteknologian nopea kehitys on tarjonnut meille aiempaa tehokkaampia viestintätyökaluja.

Seuraavien viiden vuoden aikana EYK pyrkii tarjoamaan Euroopan päättäjille ja kansalaisille heidän tarvitsemaansa riippumatonta tietoa, jotta he pystyvät tekemään tietoon perustuvia valintoja ympäristöasioissa, ja lisäämään ympäristötietoa välittämällä EYK:n viestit avoimesti ja ymmärrettävästi mahdollisimman laajalle yleisölle.

EYK:n tieto- ja viestintäpalvelut saavat tukea useilta Euroopan laajuisilta aloitteilta, joiden yhteydessä EYK puolestaan tarjoaa tukea ja joista ovat esimerkkinä yhteinen ympäristötietojärjestelmä, eurooppalainen paikkatietoinfrastruktuuri Inspire, Århusin yleissopimus tiedon saannista ja GMES, joka on EU:n tekniikan huipputuote ja jolla on tarkoitus parantaa paikallista ja avaruussijotteista seuranta.

EYK:n tarkoituksena on varmistaa, että sen Internet-sivustosta tulee strategiakaudella maailmanlaajuisesti tunnustettu portaali, joka tarjoaa oikea-aikaista ja merkittävää ympäristötietoa Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä. Tarkoituksena on tarjota erittäin helppolukuisia, helpokäyttöisiä ja viesteiltään johdonmukaisia tuotteita ja palveluja EYK:n monikieliselle käyttäjäkunnalle.

Internet-sivustoa kehitetään asiakirjojen säilytyspaikasta vuorovaikutteiseksi sivustoportaaliksi, joka tukee kaksisuuntaista viestintää ja auttaa parantamaan ympäristökoulutuksen laatua ja levinneisyyttä.

Panostamme jatkossakin säännöllisten uutisten toimittamiseen Internetissä ja hyödynämme parhaalla mahdollisella tavalla multimediatekniikoita EYK:n viestien kattavuuden ja vaikutuksen maksimoimiseksi.

Tällä strategian osa-alueella työ jäsenyyty kahden otsakkeen alle:

- **yhteinen ympäristötietojärjestelmä**
- **viestintä.**

4.1 Yhteinen ympäristötietojärjestelmä

Päätavoite

Nyky aikaistaa nykyisiä raportointijärjestelmiä hajautettujen järjestelmien verkostoksi, joka tarjoaa Internet-yhteyden mahdollisimman lähellä tietojen lähdeettä sijaitseviin tietoihin, ja parantaa tietojen laatua ja ajankohtaisuutta. EYK ja Eionet tekevät järjestelmän käyttöönotossa yhteistyötä Euroopan komission ja muiden kansainvälisten sidosryhmien kanssa. EYK tekee oman osuutensa kehittämällä edelleen raportointiin kehitettyjä järjestelmiä ja työkaluja (Reportnet), uusia sähköiseen viranomaisasiointiin liittyviä aloitteita, eurooppalaista paikkatietostruktuuria (Inspire), GMES-ohjelmaa, Global Earth Observation (GEO) -järjestelmää ja maailmanlaajuisista maanhavainnointijärjestelmää (GEOSS).

Analyysi

Helmikuussa 2008 Euroopan komissio hyväksyi tiedonannon, jossa se ehdotti nykyisten ympäristötietojärjestelmien parantamista, nykyaikaistamista ja tehostamista uuden Euroopan yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS, Shared Environmental Information System) avulla.

SEIS on hajautettu, yhdennetty Internet-viestintään kykenevä järjestelmä, joka perustuu ympäristötietoja jakavien julkisten tiedontarjoajien verkostoon. Se on rakennettu jäsenvaltioiden ja EU:n elinten olemassa olevan sähköisen infrastruktuurin, järjestelmien ja palvelujen pohjalle, erityisesti EYK:een ja Eionetiin pohjautuen.

Järjestelmän tarkoituksena on niputtaa yhteen kaikki EU:n ympäristöpolitiikkaan ja lainsäädäntöön liittyvät nykyiset tietovirratt ja tiedot, eurooppalainen paikkatietoinfrastruktuuri Inspire mukaan luettuna, sekä muut tilastotiedot ja uusia ympäristön painopistealueita vastaavat reaaliaikaiset havainnot ja GMES-palvelut. Se tarjoaa helposti saatavaa tietoa sekä poliittisille päättäjille että kansalaisille. Suuri haaste on kehittää SEIS-järjestelmästä alusta, jota voidaan käyttää myös kaksisuuntaiseen ympäristöviestintään siten, että käyttäjät voivat ladata omat tietonsa jaettaviksi muille niin paikallisesti kuin maailmanlaajuisestikin.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- tekemällä yhteistyötä Eionetin, Euroopan komission (pääasiassa neljän ryhmän ja 10 tietokeskuksen välityksellä) ja EYK:n teemakeskusten kanssa tämän hajautetun järjestelmän toteuttamiseksi ja tietojen jakamiseksi paikalliselta tasolta maailmanlaajuiselle yhteentoimivuusperiaatteen mukaisesti,

- kehittämällä Reportnetistä asteittain työkalu, joka tukee ehdotettua tarkistettua direktiiviä raportoinnin vakiomuotoistamisesta ja nopeuttaa tietojen saamista verkkokäyttöön,
- keskittymällä Eurooppaa koskevien tietojen hallintaan, myös ensisijaisten tietovirtojen tehostamiseen Eionetin avulla, koordinoimalla GMES:n paikallista komponenttia ja hallinnoimalla viittä teemakohtaista tietokeskusta, jotta voimme tarjota monenlaisia eurooppalaisia ympäristötietosarjoja eri käyttäjille soveltuviissa tietomuodoissa,
- kehittämällä edelleen omaa paikkatietoinfrastruktuuriamme yhdenmukaisesti Inspire-järjestelmän tulevan käyttöönoton kanssa; näin muodostetaan SEIS-järjestelmän perusta,
- kehittämällä ilma-, meri- ja maaympäristön seurantaan ja havainnointiin liittyviä sovelluksia ja palveluja käyttämällä GMES- ja GEO/GEOSS-aloitteiden paikallista ja avaruussijoitteista seuranta,
- varmistamalla järjestelmien ylläpidon ja hallinnoinnin ja tarjoamalla laadukkaita tietopalveluja 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa, ja
- parantamalla jatkuvasti EYK:n Internet-sivustoa keskeisenä portaalina, joka tarjoaa oikea-aikaista ja merkityksellistä tietoa Euroopan ympäristöstä.

4.2 Viestintä

Päätavoite

Palvella ensisijaisia kohderyhmiämme eli eurooppalaisia päättäjiä ja vaikuttajia sekä tavoittaa mahdollisimman laaja yleisö tekemällä tiivistä yhteistyötä kaikkialla Euroopassa institutionaalisten verkostojen välityksellä sekä kansainvälisissä ja kansallisissa medioissa, välittää eteenpäin EYK:n strategisia viestejä ennakoivasti ja ohjaavasti osana poliittista ja julkista keskustelua, kehittää lisää ympäristökoulutusaineistoja Euroopan kansalaisille, luoda tehokasta kaksisuuntaista viestintää, aloittaa vuoropuhelu sidosryhmien kanssa niiden tietotarpeiden selvittämiseksi ja antaa oikeaa tietoa oikeaan aikaan, jolloin sen vaikutus on paras.

Analyysi

Viestintästrategiamme on elävä asiakirja, jonka tarkoituksena on tarjota Euroopan päätöksentekijöille ja kansalaisille riippumatonta tietoa, jota he tarvitsevat tehdäkseen tietoon perustuvia ympäristöön liittyviä valintoja, lisätä ympäristötietoa viestimällä sanomiamme avoimesti ja ymmärrettävästi mahdollisimman laajalle yleisölle, lisätä tietoa ympäristökoulutuksen merkityksestä kaikkialla EU:ssa ja kohottaa EYK:n ja sen verkoston profiilia oikea-aikaisen, kohdennetun, merkittävän ja luotettavan Euroopan ympäristötiedon keskeisenä tarjoajana.

Toimet

Saavutamme tavoitteemme

- räätälöimällä tuotteemme moniin eri tarkoituksiin ja eri yleisöille hyödyntäen monia eri kanavia,
- vastaamalla kaikkien kohderyhmien — niin asiantuntijoiden kuin maallikoidenkin — yhteiseen tarpeeseen saada tiiviitä ja helppolukuisia esityksiä keskeisistä tuloksistamme,
- panostamalla Internet-sivustomme multimediasisältöön, jotta sivustosta tulee maailmanlaajuisesti tunnustettu portaali, joka tarjoaa oikea-aikaista ja merkittävää ympäristötietoa Euroopan ympäristön tilasta ja näkymistä,
- integroimalla viestintäaloitteemme Euroopan komission ja Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltion ympäristöagendoihin Euroopan eri alueiden yleisen edun mukaisesti,

- ottamalla yhteistyöhön mukaan entistä useampia ympäristöpäätöksentekoon osallistuvia sektoreita sekä tutkimus- ja koulutusalan ja vastaamalla niiden ympäristötietotarpeisiin mahdollisuuksien mukaan,
- lujittamalla ja laajentamalla mediaverkostoamme ja käyttämällä sitä viestien vaikutuksen moninkertaistamiseen ja EYK:n näkyvyyden lisäämiseen ympäristötiedon keskeisenä tuottajana,
- luomalla EYK:lle kattava viestintäohjelma ja tukemalla tehokasta sisäistä viestintää ja EYK:n henkilöstön viestintäkoulutusta,
- ottamalla käyttöön entistä kohdennetumpi lähestymistapa medioihin ja valikoimalla yhteistyömediat välitettävien sanomien laadun ja halutun kohderyhmän perusteella,
- luomalla erityisiä Internet-pohjaisia opetusaineistoja,
- vahvistamalla viestintää nuorille hyödyntämällä EYK:n keskeisiä viestejä muodoissa, jotka ovat soveltuvia lapsille ja laajemmin koulutustarkoituksiin, ja
- seuraamalla toimiemme vaikuttavuutta kaksisuuntaisen viestinnän ja vuoropuhelun varmistamiseksi.

Talousarvioennuste

Talousarvio			
Vuosi	EU:n perusrahoitus	Muiden kuin EU:n jäsenvaltioiden tuki	Talousarvio yhteensä
2009	34 560 000	5 067 000	39 627 000
2010	35 251 000	5 101 173	40 352 173
2011	35 956 020	5 135 976	41 091 996
2012	36 675 140	5 171 415	41 846 555
2013	37 408 643	5 207 500	42 616 144

Henkilöstö	
Vuosi	Pysyvä henkilöstö yhteensä
2009	178
2010	183
2011	183
2012	183
2013	183

Reunaehdot ja olettamukset talousarviossa

- EU:n perusrahoitus kasvaa 2 prosenttia.
- Yhteenlaskettu talousarvio ei sisällä muista pääosastoista peräisin olevia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja: näihin kuuluvat GMES:n 3 miljoonaa euroa (2009–2012) ja ENP:n 5 miljoonaa euroa (2009–2012).
- GMES:n viisi sopimussuhteista toimihenkilöä on sisällytetty henkilöstöön vuosiksi 2010–2013.

Euroopan ympäristökeskus

Euroopan ympäristökeskuksen strategia 2009–2013
Monivuotinen työohjelma

Luxemburg, Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

2009 — 42 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-9213-025-1

DOI 10.2800/18192

Euroopan ympäristökeskus
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Tanska

Puh. +45 33 36 71 00
Faksi +45 33 36 71 99

Internet: eea.europa.eu
Tiedustelut: eea.europa.eu/enquiries

